

2021EKO URTARRILAREN 27KO BATZAR

NAGUSIAREN BATZAR-EGUNKARIA

(ITZULPENA)

DIARIO DE SESIONES DE LA SESIÓN PLENARIA

DE FECHA 27 DE ENERO DE 2021

(TRADUCCIÓN)

AURKIBIDEA

Orrialdea

- Batzarra hasi da.....	4
- BIGARREN IDAZKARI jaunak gai-zerrendako lehenengo puntua irakurri dau: “BFaren politikak Garapen Jasangarrirako Helburuakaz bateratzea.”	4
- Elkarrekin Bizkaia taldeko Escalante Mesón batzarkide jaunak hartu dau berbea	4
- Ahaldun Nagusi Rementeria Maiz jaunak hartu dau berbea	7
- Elkarrekin Bizkaia taldeko Escalante Mesón batzarkide jaunak hartu dau berbea	10
- Ahaldun Nagusi Rementeria Maiz jaunak hartu dau berbea	11
- BIGARREN IDAZKARI jaunak gai-zerrendako bigarren puntua irakurri dau: “COVID-19aren aurkako txertaketa-erritmoa Bizkaian.”.....	12
- Talde Berezia-Partido Popular Bizkaiako Fernández Angulo batzarkide andreak hartu dau berbea.....	12
- Gizarte Ekintzako foru diputatu Murillo Corzo jaunak hartu dau berbea	15
- Talde Berezia-Partido Popular Bizkaiako Fernández Angulo batzarkide andreak hartu dau berbea.....	17
- Gizarte Ekintzako foru diputatu Murillo Corzo jaunak hartu dau berbea	18
- BIGARREN IDAZKARI jaunak gai-zerrendako hirugarren puntua irakurri dau: “Bizkaiko nagusien egoitzak.”.....	19
- EH Bildu taldeko Duque Santacoloma batzarkide andreak hartu dau berbea	20
- Gizarte Ekintzako foru diputatu Murillo Corzo jaunak hartu dau berbea	22
- EH Bildu taldeko Duque Santacoloma batzarkide andreak hartu dau berbea	24
- Gizarte Ekintzako foru diputatu Murillo Corzo jaunak hartu dau berbea	25
- BIGARREN IDAZKARI jaunak gai-zerrendako laugarren puntua irakurri dau: “Bizkaian metroa 4. eta 5. Lineen bidez hedatzen jarraitzeko egitasmoak.”	27
- EH Bildu taldeko Méndez Urigoitia batzarkide jaunak hartu dau berbea	27
- Ahaldun Nagusi Rementeria Maiz jaunak hartu dau berbea	29
- EH Bildu taldeko Méndez Urigoitia batzarkide jaunak hartu dau berbea	32

- Ahaldun Nagusi Rementeria Maiz jaunak hartu dau berbea	33
- BIGARREN IDAZKARI jaunak gai-zerrendako bosgarren puntua irakurri dau: “Foru gobernuak aurrekontu parte-hartzaileak planteateko beharrezkoak diran baldintzak.”	35
- Elkarrekin Bizkaia taldeko Fernández Medrano batzarkide jaunak hartu dau berbea.....	36
- Herri Administrazioako eta Erakunde Harremanetarako foru diputatu Bengoetxea Otaolea andreak hartu dau berbea.....	36
- Elkarrekin Bizkaia taldeko Fernández Medrano batzarkide jaunak hartu dau berbea.....	37
- Herri Administrazioako eta Erakunde Harremanetarako foru diputatu Bengoetxea Otaolea andreak hartu dau berbea.....	38
- BIGARREN IDAZKARI jaunak gai-zerrendako seigarren puntua irakurri dau: “Familia- eta lan-bizitzaren arteko oreka lortzeko, erakundeek emoten daben laguntza.”	39
- Talde Berezia-Partido Popular Bizkaiako Fernández Angulo batzarkide andreak hartu dau berbea.....	39
- Enplegua, Gizarte Inklusioa eta Berdintasuna Sustatzeko foru diputatu Laespada Martínez andreak hartu dau berbea	39
- Talde Berezia-Partido Popular Bizkaiako Fernández Angulo batzarkide andreak hartu dau berbea.....	40
- Enplegua, Gizarte Inklusioa eta Berdintasuna Sustatzeko foru diputatu Laespada Martínez andreak hartu dau berbea	41
- BIGARREN IDAZKARI jaunak gai-zerrendako zazpigarren puntua irakurri dau: “Jokabide-arazoak daukiezan adinbako atzerritarrei egoitza-zerbitzua eskaintzeko Gizarte Ekintza Sailak emoten dauen erantzuna.”	42
- Elkarrekin Bizkaia taldeko De Madariaga Martin batzarkide andreak hartu dau berbea	42
- Gizarte Ekintzako foru diputatu Murillo Corzo jaunak hartu dau berbea	42
- Elkarrekin Bizkaia taldeko De Madariaga Martin batzarkide andreak hartu dau berbea	43
- Gizarte Ekintzako foru diputatu Murillo Corzo jaunak hartu dau berbea	44
- BIGARREN IDAZKARI jaunak gai-zerrendako zortzigarren puntua irakurri dau: “Euskadi Next, Programa Vasco de Recuperación y Resiliencia 2021-2026' egitasmoa.”	44
- EH Bildu taldeko Rahona Garay batzarkide jaunak hartu dau berbea	45
- Ahaldun Nagusi Rementeria Maiz jaunak hartu dau berbea	45

- EH Bildu taldeko Rahona Garay batzarkide jaunak hartu dau berbea	46
- Ahaldun Nagusi Rementeria Maiz jaunak hartu dau berbea	47
- BIGARREN IDAZKARI jaunak gai-zerrendako bederatzigarren puntua irakurri dau: “Interes-gatazkei eta Bateriaezintasunei buruzko 5/2018 Foru Arauaren garapena.”	47
- EH Bildu taldeko Urkaregi Etxepare batzarkide andreak hartu dau berbea	48
- Herri Administrazioarako eta Erakunde Harremanetarako foru diputatu Bengoetxea Otaolea andreak hartu dau berbea.....	48
- EH Bildu taldeko Urkaregi Etxepare batzarkide andreak hartu dau berbea	49
- Herri Administrazioarako eta Erakunde Harremanetarako foru diputatu Bengoetxea Otaolea andreak hartu dau berbea.....	50
- BIGARREN IDAZKARI jaunak gai-zerrendako hamargarren puntua irakurri dau: “Hainbat zergaren eskumena gure gain hartzea.”	50
- EH Bildu taldeko Urkaregi Etxepare batzarkide andreak hartu dau berbea	50
- Ogasun eta Finantzen foru diputatu Iruarrizaga Artaraz jaunak hartu dau berbea	51
- EH Bildu taldeko Urkaregi Etxepare batzarkide andreak hartu dau berbea	51
- Ogasun eta Finantzen foru diputatu Iruarrizaga Artaraz jaunak hartu dau berbea	52
- Batzarra amaitu da.....	53

2021eko urtarrilaren 27ko batzarra goizeko 09:30ean hasi da.

Se inicia la Sesión del 27 de enero de 2021 a las 09:30 horas.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Buenos días, señoras y señores. Para dar comienzo a la Sesión Plenaria de Control, nos sentaremos en nuestros escaños. Buenos días a todos/as, tanto a las personas que se encuentran aquí como a las que seguirán esta Sesión Plenaria vía streaming, así como a todos/as los/as miembros de los medios de comunicación. Dicho lo cual, punto primero del Orden del Día, señor Secretario.

El Sr. **SECRETARIO SEGUNDO / BIGARREN IDAZKARI** jaunak:

1.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Interpelación
([R.E.11/E/2020/0002647](#))

Autor: Escalante Mesón, Israel (EB)

Asunto: Los alineamientos de las políticas de DFB con los ODS.

Documento Principal:
([R.E.11/E/2020/0002647](#))

Boletines: [Admisión a trámite](#) (41A)

Expediente: ([11/B/18/0001844](#))

1.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan eretxi ezker, bozkatzea:

Jatorrizko ekimena: Itauna
([11/E/2020/0002647SE](#))

Egilea: Escalante Mesón, Israel (EB)

Gaia: BFAREN politikak Garapen Jasangarrirako Helburuakaz bateratzea

Dokumentu nagusia: ([11/E/2020/0002647SE](#))

Aldizkariak: [Izapidetzeko onartzea](#) (41A)

Espediente: ([11/B/18/0001844](#))

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Corresponde el turno al juntero que ha presentado la iniciativa. Por tanto, señor Escalante Mesón, tiene la palabra.

El Sr. **ESCALANTE MESÓN** jaunak: Muchas gracias. Buenos días a todos/as.

Legealdi honetan, gaur eguneko Aldundiak Legealdirako Planean adierazoten deusku, gitxienez nabarmendu beharrekoak diran zati bitan, hain zuzen be, legealdi honetarako daukazan politikak, bere 120 proiektu izarrak, bat datozala garapen jasangarrirako helburuakaz. Guretzat deigarria da, eta, hasiera batean, ondo ikusten dogu. Guretzat, zeozelan esatearren, hain zuzen be, horren ondorioa da plan turistikoak dirala eta. Hasiera batean, ados gagoz xedeagaz. Deigarria dala uste dogunez, itauna aurkeztu dogu. Izan be, helburua interesgarrizat jotzen dogun arren, galdera batzuk sortzen deuskuz.

Hasteko, esan egin beharra dago 2030eko Agendako garapen jasangarrirako helburuak, badakigunez, Nazino Batuetan adostu zirala 2015. urtean, Nazino Batuetako estatu kideek berbatutakoaren ondorioz eta hainbat herrialdetako alkartean partaidetzea, eta horixe nabarmendu gura dogu, euki eban partaidetzapeko planaren ondorioz.

Funtsean, honako hauxe da garapen jasangarrirako helburuen xedea: personen, planetareen eta aurrerapenaren aldeko ekintza-plana. Horretarako, bakea eta aliantzea be badaukie azken xede: instituzinoen arteko aliantzea, persona-taldeen artekoa, alkarlana garapen jasangarrirako helburu horreek lortzeko bidetzat jotzen dabela kontuan hartuta. Era berean, kontuan hartu beharra dago gai batzuk albo batera ixten dirala garapen jasangarrirako helburu horreetan. Edozelan be, funtsean, gure eretxiz, beteko balira, gustura hartuko geunke, ez, oso-oso gustura hartuko geunke, gizarte hobea erdiesteko bide ona dala uste dogulako. Esan dodanez, gai batzuk albo batera ixten dira, edo ez dira era esplizituan kontuan hartzen eta, izan be, alkarte askok kritikau dabe hobetu daitekezala, baina ez baztergarriak izan daitekezalako. Berbarako, bere helburua daukan kulturea bera, eta, esate baterako, osasun sexualagaz lotutako gaiak, adibidez.

Kontuan hartu beharra dago 2015ean 2030eko Agenda hau garatu zala, 2000. urtean bete ez zan aurretiazko akordua egon zalako, hau da, milurteko garapenerako helburuen ingurukoa. Helburu horreek, badakigunez, orain proponidutakoak baino gitxiago ziran. 8 ziran, eta, funtsean, emon ziran ez-betearazpen handienak garapenerako laguntzearen arlokoak izan ziran, baita honako arlo honeetakoak be: saneamentua, ura, munduko biztanle guztiakana ailegetea eta txirotasuna desagerrarazotea. Horrezaz ganera, gai klimatikoak be bai; klima-aldaketareen aurkako burrukea, berbarako. Hori guztia bete ez zanez, garapen jasangarrirako helburu honeetara heldu ginan. Esan dodanez, bat gatoz eurakaz, baina, batez be, gure itaunaren muna dana, gure zalantzak itaunean azaltzen genduzanak dira. Honako honeetxek izango liriateke:

- Hasteko, zelan ebaluauko dan Aldundiko proiektu eta plan honeek garapen jasangarrirako helburuetara egokitzen dirala.

- Era berean, jakin egin gura genduan zelan ebaluetan diran emoitzak, baleitekealako guri esatea Legealdirako Planaren 2. puntua bete egin dala, berbarako, garapen jasangarrirako helburuak bete dirala. Ondo da, baina emoitza horreek ebaluetako erespideren bat daukazuen jakin gura dogu, hori bete egin dan ala ez.

- Horrezaz ganera, jakin egin gura dogu zelan baloretan edo kuantifiketan diran Aldundiak 17 puntu edo helburuetan lortu dauzan aurrerapenak.

- Bestetik, jakin egin gura genduan zer pisu daukien GJHek enpresak kontratetako orduan, lizitazioak egiteko orduan edo, berbarako, diru-laguntzak emoteko orduan.

- Era berean, jakin egin gura genduan, apur bat zehetasunetan sartuta, apur bat oro har berba egiten gagozalako, apur bat zehetasunetan sartuta, jakin egin gura genduan, esaterako, Legealdirako Planeko funtsezko 120 proiektu horreetatik, berbarako, zuok uste dozuen EIC 11. eta 9. GJHakaz bat datorrela. Esate baterako, zuok uste dozuen Bizkaia 42 GJHakaz bat datorren proiektua dala edo beste gai batzuk; esate baterako, itsasadarpeko tunela azpiegitura jasangarri eta erresilientea dan edo Hegoaldeko Saihesbidea halakoxea dan, berbarako.

Hara, eztabaidatu egin geinke zuok ados zagozen. Gu geu ez gara ados egongo, seguruenik, baina adierazo egin gura dogu gure eretxiz erakunde arbitrarioa egon beharko litzatekeala honako hauxe esateko: "hara, honek bete egiten dau, honek ez dau beteten". Entidade hori, erakunde hori, persona hori, bulego hori, dana dalako hori izatea, beste gai batzuetarako hori kanporatu egiten dalako eta hemen be egokiena izango litzatekeala uste dogulako. Beharbada, bada, eta horixe da gure zalantzea. Zergatik dinot hori? Izan be, horrezaz ganera, garapen jasangarrirako helburuak, zeozelan esatearren, uste dogu giza eskubideak garatzeko modu ona dirala, baina, horrezaz ganera, milurteko garapenerako helburuak osotzen dauzan ñabardurea daukielako, hau da, xedeak daukiezalako eta adierazleak daukiezalako. Xedeen eta adierazleen bidez, ikusi egin daikegu garapen jasangarrirako helburu bakotxa

benetan beteten dagoan edo beteten ez dagoan. Dana dala, barriro dinot, gure ustetan, erakunde arbitrarioa izan beharko litzateke emoten dagoan ala emoten ez dagoan erabagiten dauana, aurrerapen horreek emoten dagozan ala ez.

Zuon proiektuetatik harago joanda, legealdiko proiektuak adibidetzat hartuta, GJHetan bertan sartuta, zehaztapenen barri euki gura genduan. Badaukagu baten bat, baina helburu nagusia 1. GJH da, eta horren arabera garatzen dira ganerakoak: txirotasunaren amaierera, alegia. Bizkaia mailan, badakigu proiektuak dagozana, era bateko eta besteko proiektuak garatzen dagozana, baina lehen egunean, hain zuzen be, Oxfamek Bizkaian be eragina daukan txostena atera dau estadu-mailan, eta, bertan adierazoten danez, txirotasuna arabere handiagoa da pandemiaren ostean. Igaz, gogoan daukagu Nazino Batzuetako behar gorriaren aurkako errelatorea egon zala bertan. Estadu-mailan egin eban erretratua, eta Bizkaian be bai, Bizkaian bertan egon zalako, hain zuzen be, ez zan ona, eta, gero, ezustekoa etorri zan, pandemia hau, hain zuzen be.

- Era berean, jakin egin gura genduan zelan bermatzen jaken ur-saneamentua Bizkaiko biztanle guztiei, berbarako.

- Esate baterako, jakin egin gura genduan zelan bermatzen dan energia merke, seguru, jasangarri eta modernoa Bizkaian.

- Bederatzigarren puntua, berbarako, zelan jarri gura dozuen abian azpiegitura erresilientearen eraikuntzea. Izan be, hain zuzen be, gure ustetan, I+G+b-n inbertiduteko plan publikoak egon beharko litzatekez. Holan, ez geunke ikusi beharko txertoa horniduten deuskuna, berbarako, apur bat harpea joten hasi jakula halako batean. Baleiteke arazo logistikoak eukitea, baina azpiegitura erresilienteetan benetako inbersinorik balego, *in situ* ikerketea eukiko geunke kanpoko ikerketearen menpe egon beharrean.

- Azkenik, amaitzen joatearren, jakin egin gura genduan zer plan, zuok benetan bete gura dozuen ala ez 10. puntua, esaterako, hau da, herrialdeen arteko desbardintasunak gitxitzea, hain zuzen be hortxe sartzen dalako 0,7aren gaia. Era berean, hona ekarri genduan arren babestu gura izan ez zan beste gai bat be bai, hau da, kanpoko zorra abolidutea. Edozelan be, hor jokoan be sartzen da Aldundi honek nazinoarteko ezarpenerako daukazan proiektuek edo Aldundi honek babesten dauzanek guztiz kontrakoan daukiela eragina, hain zuzen be, hau da, desbardintasunak handitzea eta, kasu askotan, munduko beste leku batzuetan giza eskubideak ez betetea.

Batez be, jakin egin gura dogu zelan sistematizetan dozuen hori, GJHen betearazpen hori, GJHen garapen hori. Izan be, funtsean, laburtzearren, amaitzearren, oso ondo ikusten dogu GJHetan oinarritzea Aldundiko politikak ezarteko orduan, baina, gure eretxiz, zuok era batera pentsauko dozuen eta guk beste era batera, ikusi egingo dozue bide batetik garatu beharra dagoala, eta guk beste batetik egin beharra dagoala pentsauko dogu. Gure ustetan, hori kontroletan dauan erakunde arbitrarioa egon behar da, eta, batez be, gure eretxiz be, GJHen inguruko plangintza zehatzen bat egon beharko litzateke, legealdirako daukazuezan proiektuetatik harago.

Es todo por ahora. Muchas gracias por su atención.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señor Escalante Mesón. En el turno de réplica, señor Diputado General, portavoz de la Diputación, tiene la palabra.

El Sr. **REMENTERIA MAIZ** jaunak: Muchas gracias, señora Presidenta. Apoderados/as, buenos días a todos/as.

Señor Escalante, ha realizado una amplia exposición sobre los Objetivos de Desarrollo Sostenible. Como bien ha explicado, las Naciones Unidas, en 2015, no hace muchos años, sino en el año 2015, aprobaron esa Agenda 2030 de Desarrollo Sostenible. Las Naciones Unidas establecen 17 objetivos en ese sentido, y, desde entonces, muchos gobiernos mundiales, entre otros, han fijado esos objetivos como directriz o guía, para llevar a cabo en ese marco todas las cosas que deben realizarse o algunas cosas, al menos. Nosotros/as tampoco somos ajenos/as a ello. La Diputación Foral de Bizkaia también es uno de esos gobiernos, y, además, lo hicimos y lo vamos a hacer con absoluto convencimiento, completamente convencidos/as. También aquí quiero trasladarles mi propósito, al menos, que todo lo que esté en nuestras manos, todo lo que hacemos deberá ayudarnos a cumplir con esos objetivos, todo. Ya sabemos, como ha dicho usted, que es una vía, una vía. Es un camino a recorrer con pequeños pasos, paso a paso, pasos que ya estamos dando en este momento. Sabemos que aún nos queda un largo camino por recorrer, eso también es cierto, pero sabiendo cuál es ese camino, ya estamos en marcha. Ya estamos en marcha, y continuaremos. Hemos conectado todo nuestro Plan de Legislatura con esos objetivos.

Esan dodanez, Legealdirako Plana lotu dogu helburu horreekaz. Guretzat garrantzitsuak, oso garrantzitsuak dirala adierazo gura izan dogu. Lehenengo eta behin, agirian jarri behar genduan, baina, gero, garrantzitsuena egin behar zan: egia bihurtzea. Egia bihurtzea da adierazoten dogun konpromisoa. Horixe bera da gure konpromisoa, eta beteten gabilz. Zeuk esan dozunez, geure zerga-gaitasuna be lotu gura dogu helburuakaz, GJHakaz. Horixe be beste urrats bat da, beste urrats handi bat, eta, ganera, Batzar Nagusion abala dauka.

Garapen jasangarrirako estrategia integrala behar dogu, erabatekoa, instituzino honi jagokonez.

Argi eta garbi geunkan estrategia hori ez zala bakarrik gastuaren aldetik izan behar, nahiz eta oro har edo normalean administrazino guztiek hori egiten daben, ez. Gure kasuan, gastuaren aldetik eta aurrekontuan egiten dogun inbersinoaren aldetik egin gura genduan, baina diru-sarrerearen aldetik be bai. Aurrekontu publikoaren atal biak funtsezkoak dirala uste dogu, arabere gehiago gaitasun hori daukagunean.

Lanean gabilz, geure zerga-gaitasuna, esan dodanez, NBEko garapenerako helburuakaz lotzeko.

Fiskalitatea zehaztutako helburu horreen parean zein zerbitzura jarteko eta, helburu horreen bidez, Bizkaia hoberantz joateko, hurrengo belaunaldiei Bizkaia hobea ixteko.

Barriro dinot. Honek Batzarron, Parlamentu honen abala be badauka. Nik neuk azaldu neban zerga-arloari jagokonez, Politika Orokorrari buruzko azken Osoko Bilkuran. Horren ondorioz, Parlamentuaren abala be jaso genduan. Uste dot danok bat gatozala, eta arabere gehiago gaur berton entzun deusudanean, egikera horregaz, helburu hori garatzeko modu horregaz.

Ezin gara edozelan hazi, garapen jasangarriaren eta garapen inklusiboaren bidez hazi behar gara. Gizartean daukaguzan balio handi horreek jagon eta babestu egin behar doguz, eta, zelan ez, honako printzipio zein balio honeek daukadaz berbabide: osasuna, ondoizatea, hezkuntzea, ingurumena eta bardintasuna.

Eso es lo que pretendemos. De todas maneras, como he dicho, creo que es importante subrayar que debemos realizarlo por las dos partes. Ya les he comentado que

también contemplamos esos objetivos en la recaudación y que estamos en ello, como saben. Por eso se lo dije en el anterior Pleno de Política General.

Decirles que Bizkaia, como bien saben, cuenta con una recaudación anual de 7.500-8.000 millones de euros. Por tanto, sabiendo que ahí también existen unos gastos de 1.800-1.600, creemos que es imprescindible buscar esos ODS también en la recaudación y contar con esos objetivos.

Horixe da espiritua, esan dodan lez, hori eraginkorra izan daiten beharrezkoa dan letrea. Ulertzekoa danez, foru-arauaren bidez egituratu behar dogu zerga-arloari jagokonez. Diru-sarreraren atala daukat berbabide. Foru-arau horretan gabilz lanean. Bere sasoian, derrigorrezko jentaurreko konsulta edegi genduan, eta, zer esanik ez, gune hori jente guztiarentzat dago zabalik, jente guztiarentzat egoan zabalik, iradokizunetan eta oharretan parte hartzeko aukerea euki eien. Gure aurreikuspenen arabera, udabarri-udarako, egituratutako testu hori onartu ahal izango dogu berton. Ganera, ulertzekoa danez, aldi berean, gura taldea, administrazio publikoa eta Ogasuna dabilz lanean, baina, era berean, kanpoko talde be badabilz lanean, eta zeuk aitatu dozu. University College Londonek arlo horretan be segiduten dau lanean, baita funtsezkoak diran beste arlo batzuetan be. Adierazle batzuk lantzen dabil, GJH horreekaz zer enpresak, zer proiektuk, zer inbersinok bat egiten dauan modu objektiboan erkatzeko eta, era berean, tratu edo bereizkuntza fiskalen bat nork merezidu dauan eta nork euki daikean erabagiteko, inklusiboagoa eta hobea dan etorkizun jasangarri horretan, ulertzekoa danez, ekarpenen bat egitearren edo egiteagaitik.

Horrezaz ganera, ziurtagirian be bagabilz lanean, ordenamentua ezarteko orduan behar besteko segurtasun juridikoa eta ziurtasuna emon daizan. Proiektu barrizalea da, barriri dinot, holako proiektu batean inongo administrazioak ez daualako bide hori urratu diru-sarreraren aldetik eta zerga-arloaren aldetik. Proiektu partekatua da, eta, bertan, Europa mailako erreferente onenakaz lan egiten dogu, esan dodanez, eta maila globalean be esan neike. Ganera, batez be, nabarmendu egin dodanez, ibilbide luzeko proiektua da. Ez da urte gitxi batzuetan egingo, hamarkadetako ibilbidea dalako. Horrexegaitik da oso garrantzitsua oinarri sendo honi buruz berba egitea. Paramentu horreek edo oinarri horreek finkatu behar dira, eta barriri dinot, etorkizunean ibilbide hori egiteko aukerea euki daigun. Era berean, helburuetan be asmau behar dogu bete-betean. Ulertzekoa danez, 17 helburu horreetatik, de esos 17 objetivos, creemos que unos tienen más fuerza que otros para nosotros/as. Entre los que más fuerza tienen para nosotros/as, eta nabarmendu egiten dot, 3. helburua daukagu, 3. helburua, el objetivo 3: bizimodu osasuntsua bermatzea eta edade guztietako persona guztien ondoizatea bultzatzea. Hortxe be badago zeuk aitatu dozun zeozer.

Objetivo 5: generoen arteko berdintasuna lortzea.

Objetivo 7: energia merke, seguru eta jasangarria eskuratzen dana bermatzea.

Objetivo 8: hazkuntza ekonomikoa, inklusiboa, jasangarria, enplegua eta lan duina sustatzea.

Objetivo 9: azpiegitura erresilienteak eregitea, industrializazio jasangarria bultzatzea eta barrikuntzea sustatzea.

Objetivo 11: uriak inklusiboagoak, seguruagoak, erresilienteagoak, jasangarriagoak izatea.

Objetivo 12: konsumo eta ekoizpen jasangarrietarako moduak bermatzea.

Objetivo 13: klima-aldaketeari eta bere eraginei aurre egiteko preminazko neurriak hartzea.

Objetivo 15: basoak modu jasangarrian kudeatzea eta desertifikazioaren aurka burukatzea.

Proiektuak zehaztea baizen garrantzitsua da jarraipenerako sistema ezartzea, ebaluetako eta kontu publikoen barri emoteko sistema, alegia. Bizkaia Egiten Agintaldi Planaren arabera, beharrezko gobernu edegi horregaz daukagun konpromisoari eutsita, Aldundiak jarraipena egiteko, ebaluetako eta kontuen barri emoteko eredu ezarri dau planeko programa guztietarako, guztietarako. Planen Koordinazio, Ebaluazio eta Jarraipenerako Zuzendaritza Nagusiaren bidez, sail guztiakaz lan egin da, erreferentziako adierazleak kontuan hartzeko. Oso garrantzitsua. Adierazleak zehazteko zeregin horren ostean, jarraipenerako eta ebaluaziorako ereduak garatu dogu, eta lau helburu nagusi daukatz:

- Holan, behar besteko monitorizazioa egitea, foru-jarduketarako bakotxaren ebaluazio globala egiteko. Jarduera guztiak monitorizetan dira.
- Sail guztietarako esparru metodologiko homogenea ezartzea, danok hizkuntza berean berba egin daigun.
- Holan, talde-lanak be bultzatzea, persona espezializatuak egon daitezkan, plangintzarako eta kontrolerako gaitasun horreek gauzatzen dakien personak, alegia.
- Ebaluetako eta kontuen barri emoteko erraztasunak emotea.

Jarraipena eta ebaluazioa be hiru mailatan ezarri dira:

- Batetik, proiektu bakotxaren aurrerapena zelakoa dan zehazten da maila batzuetan, hau da, diseinuaren fasean, betearazpenaren fasean, betearazpen aurreratuaren fasean eta, azkenik, amaitutako proiektuan.
- Jarraipenerako eta ebaluaziorako bigarren maila daukagu, hau da, aurrekontuaren betearazpena zelakoa dan. Bizkaia Egiten Planeko ardatz bakotxean egiten da, eta, horretarako, proiektu bakotxa be kontuan hartzen da banan-banan.
- Azkenik, jardueren emoitzearen ebaluazioa daukagu, eta 400etik gora adierazleren bidez ebaluetan da. 400 adierazle horreek modu objektiboan zehazten deuskue zer betearazpen-maila lortzen gagozan. Adierazleen adibide batzuk jarriko deusudaz; esate baterako, gizarte-ekintzearen arloan:

- Adierazle kuantifikagarri bat mendetasuna baloretako ebazpenak emoteko batez besteko denporea da, berbarako. Datu objektiboa da, kuantifikagarria.

- Egindako ikuskapen-espediten kopurua. Era berean, datu kuantifikagarria, objektiboa da. Adierazle horreen bitartez, kuantifikatu eta zer betearazpen-maila daukagun jakin daikegu.

Hondakinen arloan, berbarako, hauxe da adierazle-muetea:

- Garbigune mobikorraren ezarpena hedatzen da, birziklapena herritarrakana gehiago hurreratzeko. Adierazlea, kuantifikatzailea, birziklapen-tasea da, hain zuzen be: zenbat tona birziklapen hazten garan. Adierazo eta nabarmendu egiten dot kuantifikazio objektiborako adierazleak dirala.

Edozelan be, denporazko ikuspegitik, kontrolerako eta jarraipenerako hiru fase be badaukaguz. Aldian aldiko jarraipena, urteko jarraipena eta ebaluazinoa, eta, era berean, agintaldiaren erabateko balantzea be egingo dogu. Azken batean, labur-labur esanda, gastuaren atalari jagokonez jarraipenerako eta ebaluazinerako zer eredu daukaguzan azaldu deusut, baina, horrezaz ganera, ibilbide hori diru-sarrerearen aldetik be egiten gabilzala.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señor Diputado General. En el turno de réplica, señor Escalante Mesón, tiene la palabra.

El Sr. **ESCALANTE MESÓN** jaunak: Muchas gracias, de nuevo.

Egia esan, ez dot lehen ezer esan, baina kezkatuta nengoan ez nekialako nork erantzungo euskuen itaun honetan. Izan be, azken batean, zeozelan esatearren, beharbada, gure taldearen erretratua zan apur bat, azaltzen gengoanarena. Dana dala, batez be, gure ustetan, Aldundi honen erretratua be bazan apur bat, gai honi emoten zeuntsan balioaren aldetik, Aldundi honek beronek be adierazo ebalako gai nagusia zala.

Argi itxi gura dot, aurreko agerraldian argi geratu ez bada, gitxi gorabehera, GJHak Nazino Batuetan estaduen artean adostutako gaia dana, baina, aldi berean, eragina be badaukana, esan dogunez, ostantzean ez geunkealako horri buruz berba egingo hemen, instituzino azpiestataletan, zeozelan esatearren, tokikoagoak diranetan-edo, gure kasuan lez. Dana dala, adierazo dodanez, enpresetan be badauka eraginik. Uste dot hori apur bat geratu dala albo batera, eta, hain zuzen be, esaterako, lehen egunean, ezusteko ona hartu neban nik. Gero, beste gauza bat da beteten dozuen ala ez edo zeuon gain hartzen dozuen. Dana dala, solasaldira joan ginanean, hantxe egozan, irratan, 17 GJHen kubotxuak eukiezan han, eta GJHak bere gain hartu ei dauzan enpresearen adibidea da hori. Halanda be, esan egin gura dot uste dogula edo, gitxienez (hori ez dot itantzen, baieztu egiten dot), uste dogu Aldundiagaz berbatzen daben enpresek, zuok gai nagusizat jo dozuenez, GJHak hartu beharko leukiezala euren gain eta zeozelan egiaztatu beharko leukiela helburuok garatzeko prest dagozana. Zeozelako klausula soziala izan beharko litzateke, baina *sine qua non* klausula soziala, hau da, hots, ez egun batetik bestera. Ulertu egiten dogu hori progresiboa izan beharko litzatekeala, baina galbahea izan beharko litzateke, diru-laguntzea jasoten dauan edo Aldundi honegaz berbatzen dauan enpreseak bete daizan edo, tira, giza eskubideen betearazpenetik harago, jakintzat emoten dogulako ezagutu eta euren gain hartzen dabezana, beste aurrerapausu bat, hau da, GJHak eukiko geunkez berbabide. Izan be, esan dogunez, interesgarria da zehaztopenak daukiezalako, beteten dabezana ala ez edo horretarako prest dagozan ala ez egiaztetako.

Planen gaiari buruz itantzen genduan, fiskalidadearen gaia, ezereza ez dana eta arabere gitxiago Aldundi honentzat, garrantzitsua da, baina hainbat plan, proiektu dagoz Aldundi honetan eta ez dakigu edo nik, behintzat, ez daukat bape argi, zelan horretatik harago, nork ebaluauko dauan. Ez dakit zenbat enpresa euki doguzan plan turistikoetarako, berbarako, edo Bizkaia Torrearen esleipenerako, berbarako, eta ez dago bat bera be, tira, enpresarik, ez dinot enpresea izan behar danik, hain zuzen be enpresea izan beharko ez litzatekeala uste dodalako. Erakunderen batek ebaluau egin beharko leuke helburu horreek garatzen diran ala ez. Izan be, esan dodanez, izan be, adierazleak dagoz eta esan egiten deuskue beteten diran ala beteten ez diran eta zelan hobetu daitekean, helburu bakarra ez dalako errietea egitea, zelan zuzendu behar dan be kontuan hartzea baino. Adierazo dodanez, uste dogu zuk GJH batzuk balioetsi dozuzala, zure eretxiz garatzen dagozanak, baina, egia esan, hainbat dira. Esate baterako, hain zuzen be, Bizkaiko birziklapenari buruzko datuak baloretan sartu barik, jasangarritasunaren gaiari buruz berba egin geinke, adibidez. Garatzen edo eusten gabilzan energia-eredua energia fosiletan oinarrituta dago, batez be, arlo publikotik energiaren arloan

burujaube egiten gaituan ereduaren aldeko apustua egin beharrea, beste herrialde bateko gasaren menpe egon ez gaitezana, gaur ondo moldatu gaitezalako beragaz eta bihar ez, beharbada. Ganera, bertan energia barriztagarrien iturriak daukaguzanez, erabili egin beharko geunke, bizi izan doguna lako beste larrialdi bati aurre egiteko, barbarako.

Denporea agortzen jabilt, eta egiten genduzan itaun asko interesgarriak dirala uste dogu. Uste dogu oraindokarren deigarria dala, oraindokarren kezkatzeko modukoa dala zelan garatuko diran. Hori dala eta, gure eretxiz, nazinoarteko ezarpenaren gaia baino ez dozu aitatu. Azkenean, txirotasunaren aurkako burrukearen gaia besteren batean aitatu dogu. Hegoalde globaleko herrialdeetan txirotasunaren aurka burrukatzen danean, bertan daukagun txirotasunean be badauka eraginik. Izan be, txirotasuna sorlekuan bertan desagerrarazoten badogu, lortu egin geinke jenteak bere bizia jokoan ez jartea migretea eta, nahiz eta gurea lako iparraldeko herrialde honeetara heldu, txarto bizi behar ez izatea. Amaitu egin dot, denporea agortu jat-eta. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Escalante Mesón. En el turno de réplica, señor Diputado General, portavoz de la Diputación, tiene la palabra.

El Sr. **REMENTERIA MAIZ** jaunak: Muchas gracias, señora Presidenta, así como a los/as apoderados/as.

Mire, yo hoy me quedo con lo importante, y creo que estamos de acuerdo, estamos de acuerdo en que esto es importante para todos/as y que ese es el objetivo. Por tanto, debemos recorrer ese camino. Nosotros/as ya hemos empezado, ya hemos comenzado como administración, por supuesto que sí, y quisiera insistir de nuevo que, no solo como lo hacen otras administraciones desde el punto de vista del gasto o que realizan la valoración desde esas inversiones y programas que tienen, que realizan esa evaluación desde esas inversiones y programas, sino que nosotros/as teniendo Hacienda, también lo estamos haciendo desde el punto de vista de Hacienda. Por ello, lo estamos realizando en colaboración con la Universidad University College London y con alguien que cuenta con ese referente internacional. Entre las administraciones, en Europa no existe, y no sé si en el mundo, pero en Europa no existe ninguna otra administración que lo haga así. Eso es algo que debemos tener en cuenta nosotros/as, la ciudadanía de Bizkaia, aquí, también en este Parlamento y también en estas Juntas Generales.

Enpresak azpimarratu dozuz. Bai, guk, horrexegaitik nabarmendu dot printzipio moduan egin gura dogun guztia helburu horreen betearazpenaren eraginpean egon behar dala eta bide horretatik jo behar dauala. Guk, ahal dogun klausula sozialetan eta kontratazino-klausuletan, legeria bera be bete egin behar dalako, ulertzekoa danez, ezin gara kontratazino publikoaren arloko legeriaren aurka joan. Zuok badakizue guk klausula sozialak ezarten doguzana eta honako honeetxen betearazpena xede daukienak be badagozana: ingurumeneko klausulak, generoko klausulak, genero-bardintasunekoak, ondoizateko klausulak eta oro har betearazoteko klausula, GJHei jagokenez be bai. Esan deustazunez, ez dago ebaluetan dauan erakunderik, eta ez da enpresea izan behar. Erakundea izatea gura zenduan, ez enpresea izatea, baina, egia esan, nazinoarteko esparruan ez dago ebaluazino hori egiten dauan erakunderik. Ez dago. NBek ez dau zehaztu adierazleak baloretako erakunderik edo modurik edo metodologiarik be, ezta zelan hartu behar diran kontuan be. Ez dau holakorik zehaztu. Halanda ze, zer da guk egiten doguna? Geure eredia daukagu, geure eredia, adierazle objektiboak daukazana, eta barriro dinot, publikoak dira, holantxe egiten gagoz ebaluazino guztia, gobernu edegiaren barruan oso garrantzitsua dan zatia kontuan hartuta, ganera: aldian-aldian ebaluetan doguna, urtero ebaluetan doguna eta Agintaldirako Plana be bai. Dana dala, urtero ebaluetan doguna, ulertzekoa danez, jakin egingo dozue, baina herritarrek be bai. También lo tendrá en cuenta la ciudadanía, y lo verán. Además, en dos ámbitos: por una parte,

porque se hace público y, por otra parte, porque también estamos realizando esa rendición de cuentas, kontuen barri emoteko prozesu hori.

Por tanto, para finalizar, yo creo que aún nos queda camino por recorrer. Ya hemos empezado, me alegro y me quedo con lo positivo, que aquí todos/as tenemos el mismo objetivo y que lo vamos a llevar a cabo.

Ha realizado una breve mención sobre la energía, así como sobre infraestructuras como el ECI... Que también cuentan con indicadores concretos, objetivos. Respecto al EIC, nabarmendu egiten dot Energia Zentroa, Ezkerraldeko Energy Intelligence Center, barrikuntza-zentroa dala eta lagundu egiten dau eta, esan daigun, iragaitza energetikorako zentroa dala. Iragaitza energetikorako zentroa, eta, hain zuzen be, Bizkaia hidrogenoan energia barriztagarri moduan dana emoten badago, hidrogeno berdean, holako zentroakaitik da, hain zuzen be, bertan bete-betean lan egiten dalako eta bertan daukagun ehun osoari laguntzen gabilzalako iragaitza energetiko hori egiten.

Nire ustetan, aurreratu genduzan proiektu guztien helburua eta xedeak ikusi behar dira. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Diputado General.

Punto segundo del Orden del Día.

El Sr. **SECRETARIO SEGUNDO / BIGARREN IDAZKARIA** jaunak:

2.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Interpelación
([R.E.11/E/2021/0000108](#))

Autor: Fernández Angulo, Amaya (GM/TB-PPB)

Asunto: El ritmo de vacunación frente al COVID-19 en el territorio de Bizkaia.

Documento Principal:
([R.E.11/E/2021/0000108](#))

Expediente: ([11/B/18/0001997](#))

2.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan eretxi ezker, bozkatzea:

Jatorrizko ekimena: Itauna
([11/E/2021/0000108SE](#))

Egilea: Fernández Angulo, Amaya (GM/TB-PPB)

Gaia: COVID-19aren aurkako txertaketa-eritimoa Bizkaian

Dokumentu nagusia: ([11/E/2021/0000108SE](#))

Espediente: ([11/B/18/0001997](#))

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Corresponde el turno a la juntera que ha presentado la iniciativa. Por tanto, señora Fernández Angulo, tiene la palabra.

La Sra. **FERNÁNDEZ ANGULO** andreak: Mahaiburu andrea, mahaiko kideok, jaun-androk, batzarkide jaun-androk, buenos días a todos/as. Egun on danoi.

Urtebeteko pandemia daroagu, eta, era bateko eta besteko estrategiak aztertu ostean, emoten dau adostasuna orokorra dala esaten danean taldearen inmunidade irrikatua lortzeko txertoa jarrea dala aukera bideragarriena. Behin betiko daturik ez dagoanez, osasun-krisi honetan oso gatxa dalako holakorik eukitea, emoten dau %60 edo %70 inguruko inmunidadea beharko dogula benetan, osasun-krisi honetako olatuak gure osasun-sistemearen

bidez kudeagarriagoak eta kontrolagarriagoak izaten hasteko, eta %80ko ehunekoa gainditu beharko dogula, normaltasunaren berreskurapenean pentsetan hasteko, nahiz eta orain arte ezagutu doguna lakoa izango ez dan. Une honetan, beste olatu baten aurrean gagoz. Batzuek hirugarrena dala esango dabe; eta beste batzuek, bigarren olatu luzatua dala. Edozelan be, datuak ezin-ezin kezkarriagoak dira. Gure lurralde historikoari jagokonez, 14 egunerako daukagun eragin-tasea 546 puntukoa da. Euskadiko batez bestekoaren ganetik gagoz, eta, 7 egunerako daukagun azken asteko ospitaleratzeen tasea aztertzen badogu, Euskadin daukagun batez bestekoa 70 lagunekoa da biztanleen kalkuluaren arabera. Proporzinoari jagokonez, datu hori estadistiketan emoten ez dalako, erdiak bizkaitarrak dira, bada. Horrezaz ganera, arlo sozio-ekonomikoan, gure lurraldeko uriburua zarratuta dago, tamainu ertaineko udalerrri asko be zarratuta dagoz eta Bizkaiko bigarren uria, Barakaldo, be zarratzear dago. Hona helduta, era unibersalean onartzen da arazo hau konpontzeko kakoa immunizetea dala, biztanle-kopuru handienari txertoa jartea. Une honetan, kurbea azkartzea da xedea, baina txertaketearen kurbea, milaka lagun ahal danik eta azkarren immunizetako aukerea euki daigun.

Horri jagokonez, zer egiten gagoz Bizkaian, zer egiten gabilz Euskadin? Lehenengo astearen amaieran, urtarrilaren 5ean, txertaketa-asteak aztertzen badoguz, 30.000 txerto baino gehiago jaso genduzan, eta 5.500 inguru jarri ziran, %18, gitxi gorabehera. Zoritxarrez, birus honek ez daki zer diran asteburuak, jaiegunak... Honako hauxe jazo zan hemen: prozesu hori errazoi horreekaitik gelditu zan, eta agiri-agirian jarri zan Eusko Jaurlaritzeak ezin izan ebana euki geunkazan preminei benetan erantzuteko moduko operatiborik. Egun batzuk geroago, urtarrilaren 19an, txertaketearen sailkapenean, azkenak. Euskadi, azkena, txertaketea %57,5ekoa zan-eta. Azken astearen amaieran, ganera, nik agerraldi honetan emongo dodazan datuak asteen amaierakoak diralako beti, azken postuan segiduten genduan. Dosi biak jaso ebezanak 3.044 lagun baino ez ziran, erdiak, gitxi gorabehera, gure lurralde historikoan. Galizian dagozan immunizauen erdiak, barbarako. Erratz-autoa gara, azkenekoak, azken-azkenak, txertoa jarteko lasterketa honetan. Zer egiten dabilz beste autonomia-erkidego batzuk? Beste barik, txerto guztiak jarten dagoz, ia-ia mundu guztiak egiten dauana. Beharbada, adibide eredugarria, “izan be, zuk zuon gobernupean dagozan lekuen adibideak jarten dozuz” esan ez daizuen, Asturias izan daiteke, txertoen %100 jarri dauzalako. Zer egin dau, ostera? Lehenengo eta behin, seriotasunez hartu dau txertoa jarteko prozesua, atsedean barik jarri dau txertoa, jaiegun barik, asteburu barik. Ondo antolatu dauz lehen mailako arretarako taldeak, estaldura egokia egin dau biztanle-taldeakaz eta, batez be, ez dau dosirik gorde izozkailuan, jarri egin dauzalako.

Gomendio guztien aurka, erkapen guztien aurka eta txertoa jarteko ia-ia protokolo guztien aurka, Eusko Jaurlaritzeak erabagi egin dau gure kasuan biltegiratu egingo dirala, batzuk biltegian gordeko dirala jarri beharrean. Urkullu jaunak azaldu euskun: “izan be, holantxe egingo dogu, txertoa jaso dabenei bigarren dosia bermatzeko”. Egitate bereizgarriaren bilaketa nekatuezinean beste etapa bat zala pentsau neban nik, baina agirikoa da jarrera horrek, erreserbistea ei danak, orokortasunaren eretxia daukana kontra, profesionalena, holako gauzei buruz dakienena, behin eta barriro dinoelako ulertuezina dala zer astiro jarri dan abian prozesu hau eta txertoak izozkian biltegiratu izana.

Orain dala gitxi, Daniel López Acuña epidemiologo eta Osasunaren Mundu Erakundeko zuzendaritzako kide ohiak gauza interesgarri asko inoazan. Denporea kontuan hartuta, bi baino ez dodaz aitatu. Bere esanetan, “nire eretxiz, erkidego asko atzeratu egin dira, eraginkortasunik eta eraginik euki ez dabelako, besterik ez. Hona hemen arazoa: izozkailuan geratzen diranez, aukerak galtzen dira. Autonomia-erkidego batzuek dosien %100 agortu ahal izan dabezala eta egoitzetan bizi diran guztiei txertoa jarri deutseela kontuan hartuta, egiatzau egiten da egin egin daitekeana eta, gai horretan, nahikoa dana borondate politikoa, antolakuntza-gaitasuna eukitea eta txertoa jarteko osasun publikoko ekintzeari lehentasuna emotea”. Aukeratu dodan aditu horrek dino hori, baina beste batzuk be aitatu neikez. Joan dan astean, astearen amaieran be, CEBEKeko presidentea dan Garcinuño jaunaren adierazpenak entzun genduzan. Zer esan euskun? Ni neu bat nator beragaz. Bere esanetan, 2021erako

daukaguzan aurreikuspen ekonomikoak beherantz berrikusi beharko doguz, txertoa jarteko erritmoa bizia ez bada. Halanda ze, osasunaren ikuspegitik, ezin izango dogu ekonomia salbau, osasuna salbetan ez badogu. Osasunaren ikuspegitik, lehentasuna da, baita ordena sozio-ekonomikotik be. Dana dala, eretxi gehienen aurka, beste autonomia-erkidego batzuek garatutako jarduketan eta gomendioen aurka, Eusko Jaurlaritzeak, bertotik osasun-zerbitzu honen kostua be ordaintzen deusagula kontuan hartuta, ez dauka txertoa jarteko gida bereizgarri hori aldatzeko ezelako asmorik. Hori dala eta, orain honako hauxe da galderea: ez taldearen immunitadea laster lortu ahal izango dogun, hona iritsita ez ei dalako erdietsiko, txertoak izozkailuan gordeta eukitean salbau beharreko bizietan kostua zelakoa izango dan baino. Ez da konserbadurismorako eta erreserbismoetarako sasoi, irme jokatzeke eta gertakariei preminearen zein erantzunbeharraren benetako zentzunaz aurrea hartzeko sasoi baino. Esan barik doa aurrera segidu beharko doguna irmetasunez, diagnostiko goiztarrerako ekintzen bidez, probak zein araketak egin beharko doguzana eta, ezeren ganetik, ondo erabili beharko doguzana eskuragarri daukaguzan baliabideak eta beti ezin izango garana joan kutsapen-kurbearen atzetik modu errektibo eta berantean.

Denporea aurrera doan arren, agerraldi honetan ez dodaz geure edadekoak be ahaztu gura, ezin txartoago dagozalako eta pandemia honetako nahiz osasun-krisi honetako kaltetu handiak diralako. Bizkaiko Foru Aldundiko datuen arabera, joan dan astearen amaieran, 14 egoitza-zentro kaltetu geunkazan barrero, 300 edadeko kutsatu baino gehiago, 168 hildako. Halanda ze, egoera ezin-ezin kezkarriagoa da, eta, Gizarte Ekintzako foru-diputaduak adierazo barri dauanez, “kutsapen bat dagoan bakotxean, egoitzetan nahiz erkidegoan”, inoan, “zeozerk kale egin dauala ulertzen dot”. Errakuntzaren bat jazo ahal izan da, agirikoa danez, kutsapen bakotxa errakuntzea dalako. Jakin badakigu oso erraz eta azkar kutsatu daitekeana. Zuk zeuk pentsau egiten zenduan horixe zala Muskizen jazo zana, eta erantzunbeharrez jokatzeke deia egiten zenduan. Bai, neuk be erantzunbeharrez jokatzeke deia egin gura dot tribuna honetatik, baina herritarrei ez eze, arduradun publikoei be bai, baita agintariei be. Era berean, erantzunbeharrez jokatzeke deia be bai, txertoa egoitza-zentroetan jarteko prozesuari lehentasuna emoteko. Ezin da ezelan be onartu egoitza-zentroetan txertoaren lehenengo dosia jarri dogula esatea. Urtarrilaren 8an, Asturiasen egin eben, egoiliar guztiei. Beti-beti, preminen atzetik goaz, edadekoakaz zerikusia daukan gaian be bai.

Bien bitartean, zer jazoten da? Bizkaitarrok ziurbakotasunez, neka-neka eginda, harridura handiz, batzuetan gardentasun-falteaz be ikusten dogu birusa azkar baino azkarrago hedatzen dagoala barrero gure lurralde historikoan eta ez daukagula egoera honi aurre egiteko orduan benetan irmea, sendoa dan estrategia atontzeko gai dan gobernarririk. Ikusi egiten dogu ez dala txertorik jarten, ez jagokenei jarten jakezala, txertoak izozten dirala eta, horren ondorioz, aurreikuspenak... Lurralde honetako datuak ikartzeko modukoak dira. Ez dinot salbuespena garanik, baina, jakina, ni bizkaitarren interesak defendiduteko nago hemen.

Hori guztia gure gobernarien itxurazko asaldurearen aurrean jazoten da. Izan be, urtebete geroago, oso gauza garrantzitsu batzuetan errakuntza berberak egiten segiduten dabe, eta emoten dau gitxi ikasi dabela, pandemia hau biktimen errastua ixten badabil be. Halanda ze, ez da ulertzen, nik ez dot ulertzen Eusko Jaurlaritzearen jarrerea, hau da, txertoa jarteko kadentziazko erritmoa eta txertoak gordeteko temea. Izan be, emoten dau ustezko zuhurtziaren mantuaren atzean ostendu gura dauala, eraginkortasun-faltea baino ez danean, besterik ez danean. Ganera, oso-oso deigarria da, Euskadin txertoak izozten diralako eta OMEK zein agintariek behin eta barrero dinoelako honako hauxe egin beharra dagoala, honako hauxe egin behar dogula: txertoa ahal danik eta azkarren jarrea.

Hona iritsita, agirikoa da hau azkartu egiten dana edo aurrez aurre daukagun iragarpena lar ona ez dana. Politikan, oreken aldekoa naz. Nire eretxiz, horixe bera jazoten da instituzino bitan kolore politiko berberak gobernetan dauanean. Ni neu lurralde-oreken nahikoa aldekoa naz. Nire ustetan, bada sasoi Osasun Sailari eta Eusko Jaurlaritzeari erantzunbeharrak eskatzen hasteko, Aldundi honetatik zerbitzu horren kostua ordaintzen

dogulako baino ez bada be. Uste dot beharrezkoa dala lurralde honetan lidergo argia egotea une honetako lehentasunari jagokonez. Horrexegaitik, nik, ahaldun nagusi jauna, itauna egiten deusut, eta itandu egiten deusut zer neurri hartuko dozuzan txertoa jarteko erritmoa azkartzeko eta prozesu hori informazino zein gardentasun handiagoz be garatzeko.

Eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señora Fernández Angulo. En el turno de réplica, señor Murillo Corzo, portavoz de la Diputación, tiene la palabra.

El Sr. **MURILLO CORZO** jaunak: Señora Presidenta, apoderados/as, buenos días. Muchas gracias también al personal de esta Cámara.

Talde Mistoa-Partido Popular Bizkaiako Fernández andreak itandu egiten deusku Bizkaian COVID-19aren aurkako txertoa jarteko erritmoari buruz. Niretzat poztekoa izan da zeure agerraldiko, itauneko uneren batean egoitzak eta edadekoak aitatu izana, uste nebalako azkenean lege-esparruari buruz bakarrik berba egin beharko nebala. Bertan, hain zuzen be, txertoa jarteko erantzunbeharrari eta barruko osasunerako erantzunbeharrari jagokonez, Estatu Espainoleko Osasun Ordenamentuari buruzko Lege Orokorraren arabera, eskumenak Lurraldeartekoarenak eta Eusko Jaurlaritzearenak dira. Izan be, Autonomia Estatutuan adierazoten danez, eta ondo dago gaur zuk bertan, Gernikan esatea, Euskadiri jagoko barruko osasunaren arloko Estaduko oinarritzko legeria garatzea eta betearazotea. Eskumen hori transferidu egin zan, eta, batzuetan, ospatu egin beharra dago transferentzietarako batzorde mistoak egon zirala 1987ko bagilaren 17an, eta Estaduko, Estaduko Aldizkari Ofizialean euki ebazala ondorioak urte bereko, 1987ko abenduaren 15ean. 1988. urtean, hain zuzen be, Euskal Autonomia Erkidegoari transferidutako eskumen horrek badauka ondoriorik. Euskal Autonomia Erkidegoan bertan, Osasun Publikoari buruzko Lege Orokorrean, 33/2011 Legean, 12.5. C artikuluan esaten da administrazino publikoek, eta txertoa jarteko plangintzea zelan egiten dan ulertzeko dinot hori, administrazino publikoek euren eskumenen esparruan bultzatuko dabezala lehen mailako prebentzinorako beste ekintza batzuk; txertoak jarrea, berbarako. Ganera, artikuluko bereko 3. A idatz-zatian be esaten da Osasun Sistema Nazionaleko Lurraldearteko Kontsejuak adostuko dauala txertoen egutegi bakarra. Eusko Legebiltzarrekoa dan, ez Ganbera honetakoa, barriri be, Euskadiko Osasun Ordenamenturako Legearen 2.2. artikuluaen arabera, Eusko Jaurlaritzea da Euskadiko osasuna jagoteko eskumena daukana.

Uste dot hementxe bertan amaitu neikeala zure itaunaren erantzuna, eskumenen esparrua oso argia dalako. Txertoak jarteko ganerako kanpainetan lez, gripekoan, berbarako, Osasun Saila da txertoa jarteko plangintzea egin, antolatu eta betearazo egiten dauana. COVIDaren aurkako txertoa jarrea be bai. Edozelan be, legearen aginduz be bai, gizarte-zerbitzuen arloko gaietarako eskumena daukagu, eta Lurraldearteko Kontseju horretan txertoa jarteko zehaztutako lehenengo fase horretan kontuan hartzen dabezan biztanle-taldeak dagoz bertan. Biztanle-talde horreek egoitzetako personak dira, edadekoak eta egoitzetako mendeko handiak eta eurakaz lan egiten daben profesionalak. Halanda ze, uste dot zilegi dala gaur Ganbera honetan nik, guk, Foru Gobernutik azaltzea zer egiten gabilzan eta zelan doan aurrerapena, uste dodalako kezkarriagoa dala edo askoz be kezkarriagoa izan beharko litzatekeala batzarkideentzat eta Bizkaiko herritarren zerbitzura gagozanontzat be bai. Horixe, zelan egiten dogun, zer jazoten dan zeozelan gure erantzunbeharpean dagozan arlo horreetan, nahiz eta, eta horretan be izan gura dot arduratsua, oraindokarren edadekoen edo mendekoen egoitzetan bizi diran persona horreek guztiek eta profesional horreek banakako osasun-txartela daukien eta, horren arabera, Osakidetza osasun-laguntzea jasoteko eskubidea daukien. Oraindokarren badaukie. Horrexegaitik, txertoa zentro horreetan jarteko prozesua Osakidetza bera dabil egiten, antolatzen eta betearazoten. Eten barik alkarlanean gagozala adierazo gura

deutsuet. Horixe be legezko agindua da Osasun Sailagaz. Euskadiko Osasun Publikoari buruzko Legearen 2.3. artikuluan adierazoten jakunez, gizarte-zerbitzuetan osasun-agintariakaz koordinetako mekanismoak egituratu behar doguz. Halanda ze, datu zehatz batzuk emotearren, Bizkaiko edadekoen egoitza-zentro guztiek lehenengo dosia jaso dabe, hiruk izan ezean. Zoritxarrez, ezagunak dira, agerraldi-fasean dagozalako eta, horren ondorioz, txertoa jarteko dataa atzeratu behar izan dalako.

Halanda ze, egoitza guztietan eta erabiltzaile guztiei, eta oraintxe emongo deutsuet txertoa jaso ez dabenei buruzko daturen bat salbuespena diran arren, txertoaren lehenengo dosia jarri jake egoitza horreetan, Muskizen, Zamudion eta Artxandan izan ezean. Edadekoen egoitzetako 230 erabiltzailek bakarrik gaitzetsi dabe txertoa, eta 95 gehiagori ezin izan deutsee txertoa jarri, bateratuezina dalako euren alergiakaz edo beste gaixotasun batzuekaz. Halanda ze, ganerakoei, erabiltzaileen %96ri, txertoa jarri jake. Joan dan barikurako, danek txertoa eukien jarrita, hilaren 20rako. Bigarren dosia, ondo be badakizunez, urtarrilaren 17an hasi da jarten GUFeko Elorrioko Zentroan, eta, aste honen amaieran, barikuan, atonduta daukagun edo Osakidetzak atonduta daukan eta gugaz partekatu dauan egutegiaren arabera, edadekoen 154 zentroetatik 86k txertoaren bigarren dosia eukiko dabe jarrita. Agerraldikasuetan izan ezean, Pfizerreko txertoa bere immunidade-ondorio guztiak sortzen dabilelakoan gagoz, beraz, eta, zezeilaren amaieran, egoitzetako erabiltzaileen %94n baino ez dabe eukiko eragina. Azken dosia, azken dosiak zezeilaren erdialdean jarriko dira plangintzearen arabera. Bigarren dosia jarriko da. Egiatzau daikezuenez, edadekoen egoitza-zentroetan txertoa jarteko prozesua aurrera doa, eta horren datu nagusien barri emon deutsuet. Era berean, mendeko handien zentroetan be, txertoa jarteko planaren arabera mendekoen egoitza-zentroak antzekotzat jotzen dirala kontuan hartuta, zentro horreetako erabiltzaileen %86k txertoa daukie jarrita. Bakarrik, eta bertan be bai, %3k bakarrik, 25 lagunek, gaitzetsi dabe txertoa, eta 4ri, kopuru ezin txikiagoa danetara 1.000 baino gehiago dirala kontuan hartuta, ezin jake txertoa jarri, hau da, eurentzat kaltegarria da txertoa jarrea, eta, horren ondorioz, ez jake txertoa jarriko. Horra hor zenbakiak: personen %96.

Badaukagu talde-immunidaderik. Zezeilerako, talde-immunidadea eukiko dogu Bizkaiko Lurralde Historikoko edadekoen eta mendekoen egoitza-zentroetako erabiltzaileen artean. Agindupean, horixe bera da Eusko Jaurlaritzako Osasun Sailagaz koordinetan gagozan lana. Txertoa jarteko prozesua aurrera doanez, COVID-19aren infekzioaren ondorioak txikiagoak izango dira etorkizunean. Dana dala, lanean segidu beharko dogu, infekzioa ekiditeko, txertoek birusaren ondorioak saihesten dabezalako baina ez gu kutsatzea. Hori ez dabe erabat lortzen. Halanda ze, uste dot gaur horri buruz berba egin behar genduala. Egoitzetako edadekoei buruz berba egin behar genduan, mendekoei buruz, mendeko handiei buruz eta profesionalei buruz be bai. Profesionalek, %20,6k izan ezean, guztiek txertoa jasotea onartu dabe. Era berean, talde-immunidadean be bagagoz txertoa jarteko prozesuan, eta abiada handian doa aurrera. Txertoak zentroetan bertan jarri dira, dosiak erabiltzaileei jarri jakezanean, eta egun horretan txandan ez egozanei edo zentrorra hurreratzeko prestasunik ez eukienei Bizkaiko Lurralde Historikoko Osasun Sailaren menpeko osasun-zentroetan edo ospitaleetan jarten deutseez. Alde horretatik, profesionalei jagokenez be, gura izandako abiadan goaz aurrerantz. Danok gure lurralderako horixe bera gura dogula uste dot, ganera.

Amaitzeko, txertoa jarteko lehenengo faseko jomuga-talde horreen barruan, talde bat dago, etxeko mendeko handiak, alegia. Horixe bera da gure hurrengo kezkea, eta bagabilz hurrengo urratsean lan egiten. Osasun Sailaren zerbitzura jarri gara, ezin da-eta beste era batera izan, eta, bere prestasunaren eta plangintzearen arabera, lehenengo eta bigarren dosiak jarri ahal izango deutseguz etxean bizi diran mendekoei eta euren jagoleei. Horra hor guk daukaguzan egutegiak. Guretzat horixe bera izan beharko litzateke kezagarria, eta nik neuk, behintzat, eta Foru Gobernu honek horretan jardun beharko geunke, horretan jardun beharko geunke Bizkaiko Lurralde Historikoko txertaketaren arloan. Halanda ze, ulertzen dot, ulertu egin daiket, baina ez nator bat Eusko Jaurlaritzaren jarrera ulertzen ez dozula dinozunean. Ezin naz horregaz ados egon, nik neuk ezin deusudalako bertan erantzun. Beharbada, 12:30ean,

Eusko Legebiltzarrean, beste ganbera batean, ez honetan, lortuko dozu erantzunen bat. Nik, behintzat, Foru Gobernu honek, behintzat, bere eskumenei buruz berba egiten dau, gure erantzunbeharrei buruz. Bertan, eskuz esku eta koordinazinopean lan egiten dogu Eusko Jaurlaritzeagaz, pandemiak, birusak, eragin txikiagoa euki daian eta, horren ondorioz, beste fase batera, Bizkaiko Lurralde Historikoko egoitza-zentroetan txertoa jarri osteko fasera igaroteko.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Murillo Corzo. En el turno de réplica, señora Fernández Angulo, tiene la palabra.

La Sra. **FERNÁNDEZ ANGULO** andreak: Eskerrik asko, mahaiburu andrea.

Aurreko puntuan, Podemoseko batzarkide batek berba egin dau nik baino lehen, eta, bere esanetan, “nork erantzuten deustan kontuan hartuta, gaia zeinen garrantzitsua dan interpretauko dot”. Nik hori aztertzeko modu berbera badarabilt, argi eta garbi euki behar dot Gobernu honi bizkaitarren arazo nagusiak, lehenetsun nagusiak bost axola deustana, eta, batez be, Gizarte Ekintzako foru-diputaduaren agerraldia zein izan dan kontuan hartuta. Esan egin behar deustut niretzat ezin-ezin etsigarriagoa izan dala, ia-ia zeure agerraldiaren erdia erabili dozulako eskumen-esparruari buruz berba egiteko. Artikulu batzuk, arautegi batzuk... irakurri deuskuzuz. Uste dot oso egitate garrantzitsua ahaztu jatzula, hau da, ahaldun nagusia LABiko kidea da. Osasunaren, osasun-murrizketen... arloan eragina daukien erabagiak hartzen dauzan organuko kidea da. Aholkularitza-organu horren parte da. Ez, ba? Ez da parte? Parte da, bai, ezta? Datu hori, hain zuzen be, garrantzitsua dala uste dot, eta zuk albo batera itxi dozu. Era berean, uste dot ez dozula aintzat hartu lurralde hau, Foru Aldundi hau, instituzino hau dala osasunaren kostua ordaintzen dauana. Nire ustetan, neure lehenengo agerraldian esan deustudan lez, kexetako edo, holan bajagoko, jasoten dogun zerbitzua txalotzeko eskubidea eukiko dogu gitxienez. Hirugarrenez, zuk berezko eskumenei buruz berba egin deustazu. Hara, nik, joan dan astean, orain dala egun batzuk, ikusi egin neban ahaldun nagusi jaunak Athleticin egiten eutsala harrerea bizkaitarrentzat hain pozgarria izan zan kirol-garaipenagaitik. Orduan, zera pentsau neban: “tira, ez daukagu kirol profesionalaren arloko eskumenik, baina egin egiten dogu”. Ez daukat oso gogoko banderetan eta sinboloetan endredetea. Badakit hori egin egiten dana, oso ohikoa dana politikan. Ez daukat oso gustuko ez banderadun abertzaletasuna ez sinboloen abertzaletasuna. Hori abertzalekeria dala uste dot.

Nik neuk askoz be gustukoagoa daukat txertaketen sailkapeneko lehen postuan egoteagaz zerikusia daukana. Horixe bera da abertzaletasuna. Halanda ze, uste dot argi eta garbi azaldu deustudala zergatik dan oso zentzuzkoa ekimen hau Ganbera honetan aurkeztea eta hain agerraldi sektorialera ez mugatzea, zuk egin dozun moduan. Hara, zientziari ezinezkoa eskatu geuntsan orain dala urtebete, eta bete egin da. Uste dot agintari politikoei, erabagiak hartzeko aukerea daukienei eskatu ahal deustegun gitxienekoa dala, eskatu geuntsen eta bete egin daben ahalegin hori ondo joan daiten. Esan deustudanez, niretzat ezinbestekoa da hori eskakizuna izatea eta guk hori egitea. Zu zeu oso gustura zagoz. Zure agerraldia oso etsigarria izan da adeitsua izatearren, eta zu oso gustura zagoz, Euskadin 3.044 lagunek hartu dabelako txerto osoa, erdiek Bizkaian, eta oso gustura zagoz, lehenengo dosia jarri dogulako. Esan deustudanez, Asturiasen, baliabide ekonomiko gitxiago eukita, guk baino aurrekontu txikiagoa eukita, urtarrilaren 8rako egoiliar guztiek lehenengo dosia eukien jarrita. Zure esanetan, ostera, tira, inmunidadea...

Hara, lehenengo txertoa hartutakoan, norbera inmunidadea irabazten hasten da, baina, bigarren txertoaz, arabere gehiago, jakina. Asturiasen, barriz, zentroen %80n egiaztatu dabe inmunidade horri esker saihesten dabilzana, bai, gaixotasuna kutsatu egin

daiteke, hain zuzen be, baina askoz be kontrolagarriagoa da, eta askoz be eroangarriagoa da kutsatzen diranentzat eta arreteta emon behar deutseen osasun-beharginentzat. Halanda ze, zu zeu egoitza-zentroetan eta Bizkaiko biztanle guztiei txertoa jarteko erritmoagaz gustura bazagoz, uste dot horrek ez daukala zerikusirik handirik nire lehenengo agerraldiaren amaiereragaz, bertan oreken premineari buruz berba egin deusudalako eta esan egin deusudalako instituzino bi kolore politiko berekoak izatea ez dala oztopoa izan behar, ez dala eragozpena izan behar, zure jarrera aldarrikapenerakoa izan daiten. Izan be, uste dot nahikoa errazoi dagozala, jarrera hori euki daigun. Zure eretziz, oso aberkoia da txertaketaren sailkapenean azken autonomia-erkidegoa izatea? Zure ustetan, hori ez da jarrera eukiteko moduko argudio sendoa, baina ez kritika suntsitzailerako jarrera, eskakizunerakoa baino? Izan be, nire eretziz, instituzinoek ezarri eta proponiduten dabezan murrizketei jagokenez herritarrakaz daukagun eskakizun horrek ordainen bat euki ahal izango dau erabagi horreek hartzen dabezanakaz euki behar dogun eskakizunean. Uste dot Aldundi honetako Gobernuak egin egin beharko leukeala, eta, kasu honetan, Aldundia LABIn ordezten dauana ahaldun nagusi jauna da, eta horrexegaitik egin deusat itauna berari. Jakina, arazoa be badaukagu egoitzetan jazoten diran kutsapenakaz zerikusia daukan guztiari jagokonez, zuk ez deuskuzulako eskumen horreei buruz berba egin. Aukera aparta euki dozu! Zentro horreetan zer jazoten dan, holako egoerak ekiditeko euki behar dozuezan babes-neurrien betearazpena gehiago kontroletako preminea.

Azken batean, gure ustetan, aldaketea, 180 graduko aldaketea egon behar da txertoa jarteko politikan, nahiz eta Murillo jaunak eta, antza danez, Gobernu osoak oso ondo doala pentsau. Sentiduten dot, baina nire taldeak, Partido Popular Bizkaiak, ez dau holan ikusten, uste dogu aldaketea egon behar dala. Izan be, biziak dagoz jokoan, eta horixe da garrantzitsuena, baina, horrezaz ganera, zailtasun sozio-ekonomikoak be badagoz, eta enpresentzako zailtasun moduan ikusten hasiko gara, urte honetan hartu behar izan diran murrizketen ondorioz daukiezan zorrei aurre egin behar deutseenean. Eskerrik asko, mahaiburu andrea, amaitu egin dot.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias. En el turno de réplica, señor Murillo Corzo, portavoz de la Diputación, tiene la palabra.

El Sr. **MURILLO CORZO** jaunak: Señora Presidenta.

¡Vaya! No sé dónde consta que yo estoy satisfecho con la situación que vivimos. Yo he dicho que estoy trabajando. Lanean nagoala esan dot, lanean, Foru Gobernuan garatzen gagozan lana egiten. Gustura! Ez dot uste “gustura” berbeak nire ezpanetatik urten dauanik. Izan be, nire eretziz, herritarrek lan egiteko eskatzen deuskue, gauzak jazo daitezcan eta inor nahastau ez daiten. Lehenengo txandan lege-esparrua gogoratzeko denpora luze erabili dodan arren, uste dot, halanda be, ez dodala zuri gauza batzuk igortea lortu. Igorri ez izanaren erantzunbeharra egotziko deusat neure buruari, horren inguruko zalantzaren bat daukadan arren, baina... Izan be, esan dodanez, Osasun Publikoari buruzko Lege Orokorren 3. artikuluan adierazoten da Osasun Sistema Nazionaleko Lurraldearteko Kontsejuak adostuko dauala txertoa jarteko egutegi bakarra. Halanda ze, uste dot LABIko Aholkularitza Kontsejuan, Aholkularitzakoan, lehendakariari, Eusko Jaurlaritzeari emoten deusiela aholkularitzea, eskumenean esparruaren barruan... Ganera, txertoa jarteko egutegian, lehentasunak be ez jagokoz. Hona hemen Lurraldearteko Kontsejuaren txertaketarako estrategiaren agiria. Ez da Euskal Herriko Agintaritzearen Aldizkarian agertzen dan zeozer.

Hor dinoana dino, eta horreetek dira lehentasunak. Ni neu lanean nago, besterik ez, hori gure ardurapekoak diran zentroetan lortzeko, hau da, eguneratzea, ikuskatzea eta eskuratzeak aukerea eukitea. Horreek gura ardurapekoak dira, bai. Halanda ze, batzuetan bertan zer jazoten dan edo zer jazo behar dan eta zentro horreetan lan egiten daben profesionalak eta zentro horreetan bizi diran erabiltzaileak zein diran osasun-instituzinoek baino

hobeto dakigunez, guk eskumena daukanari errazten deutsagu lana. Esparru baten barruan eskumena daukanari. Sikera eskumenak beste batean eukiko bagenduz! Hurreago, Euskal Autonomia Erkidegokoan. Niretzat zoragarria izango litzateke, baina horixe da daukaguna, eta esparru horretan lan egiten dogu, baita LABIko Aholkularitza Kontsejuan be, aholkatzen. Ez dot uste ahaldun nagusiak bertan ezelako erabagirik hartzeko aukerea daukanik. Aholkularitzea emongo deutso gaur eguneko eskumenen esparruaren arabera erabagiak hartu behar dauzanari.

Egoitzei jagokenez, esan be egin behar dot azalpenak emon dodazala. Arpegia emongo dot beti. Emon egin dot Gizarte Ekintzako Batzordeko 13 agerralditan, joan dan apirilaren 29tik. 13. Behin, Ogasuneko berezi batean; behin, Gobernantzako eta Gobernu Oneko berezi batean; eta, zenbait biderrez, Osoko Batzar honetan. Behar beste azalpen emongo dodaz, behar beste agerraldi, eta zer lan egiten gagozan azalduko dogu, zertan gabilzan lanean, betibe, bertan eskumenik badaukagu. Nik neuk ez dodaz albo batera itxiko daukaguzan eskumenen ganeko erantzunbehar horreek, baina, besteei jagokenez, nik neuk ezin deutsut erantzun ardurapean ez daukadanari buruz. Halanda be, erantzun egin ahal deutsut zertan nabilan lanean arduradunak diranakaz, euren lana errazteko, bizkaitarren onerako, baina, batez be, birus honen aurrean zaugarrienak diranen onerako, hau da, edadekoen eta mendekoen egoitzetan dagozanak eta bertan lan egiten daben profesionalak. Horixe, txertoa hartzeko lehentasunezko lehenengo taldeetan egoteagaitik, gure erantzunbeharra izan da eurei txertoa jarrea. Bai, erantzunbehar handiagoa be badaukagu, bizitasun handiagoz be bai, Aldundi honetako Gizarte Ekintza Sailera atxikita dagoan Gizarte Urgazpenerako Foru Erakundeak zuzenean kudeatzen dauzan zentroetan, eta eurei buruzko datuak emon deutsuedaz: profesionalen %20,6k ez dabe txertoa jaso gura izan, eta, erabiltzaileen artean, danek txertoa daukie jarrita, %3k izan ezean. Horixe da errealidadea. Horixe da errealidadea, eta horretan ibili gara lanean, gagoz lanean eta egongo gara lanean. Etorkizuna, etorkizun hurbila, mendekoen ostein, etxeko mendekoak izango dira, baita euren jagoleak be. Horrax be bideratuko doguz geure ahaleginak Osasun Sailagaz, txertoa jaso daien, eta txertoa jarteko prozesua erraztuko dogu Osasun Sailagaz. Halanda ze, sentiduten dot, zuk gura zenduanari erantzun ez badeutsat, baina ez naz Osasuneko sailburua, eta hori ez da Ganbera honetan jazoten. Baleiteke beste Ganbera batean jazotea. Hori dala eta, uste dot ez deutsagula Ganbera honi kendu, lapurtu behar benetan jagokon eztabaidea, hau da, Foru Erakundearen eta Bizkaiko Lurralde Historikoan daukaguzan eskumenei buruzkoa.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señor Murillo Corzo. Punto tercero del Orden del Día.

El Sr. **SECRETARIO SEGUNDO / BIGARREN IDAZKARI** jaunak:

3.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Interpelación
([R.E.11/E/2021/0000139](#))

Autor: Duque Santacoloma, Izaskun (EHB)

Asunto: Las residencias de mayores de Bizkaia.

Documento Principal:
([R.E.11/E/2021/0000139](#))

Expediente: ([11/B/18/0002014](#))

3.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan eretxi ezker, bozkatzea:

Jatorrizko ekimena: Itauna
([11/E/2021/0000139SE](#))

Egilea: Duque Santacoloma, Izaskun (EHB)

Gaia: Bizkaiko nagusien egoitzak

Dokumentu nagusia: ([11/E/2021/0000139SE](#))

Espediente: ([11/B/18/0002014](#))

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Corresponde el turno a la juntera que ha presentado la iniciativa. Por tanto, señora Duque Santacoloma, tiene la palabra.

La Sra. **DUQUE SANTACOLOMA** andreak: Buenos días, y muchas gracias.

El tema que traemos sí nos compete y es responsabilidad nuestra. Bizkaia entró en el año 2021 con una incidencia acumulada de 203 casos por 100.000 habitantes. Hoy en día, como hay 600 casos, la peor evolución epidemiológica de Euskal Herria se encuentra en nuestro territorio. Un ejemplo de ese empeoramiento es la preocupante situación de las residencias para las personas mayores. Las últimas semanas se ha encadenado un rebrote de gran importancia tras otro. Hoy en día, hay residentes y personal enfermos en 16 residencias.

Bigarren olatua hasi zanetik, kasu positiboak egon dira 55 egoitzatan, hau da, COVIDak sarearen %36n euki dau eragina. Hildakoen kopurua 177koa da. Azken aste honetan, 18 lagunek galdu dabe bizia.

El número de casos positivos y fallecidos/as aumenta, y, además, no parece que la curva se esté doblendo. Ahora, hemos estado, han estado hablando de la campaña de vacunación en las residencias. La campaña comenzó a finales de diciembre, y se anunció con un gran foco mediático. Imagino que todos/as conocemos a Bernardina Escudero. Según las previsiones de la Consejera de Sanidad Gotzone Sagardui, y también el Diputado Sergio Murillo ha hablado sobre ello, la campaña de vacunación a los/as residentes de las residencias va a terminar la última semana de enero. Después, van a empezar con el personal sanitario, y, para marzo, estará completo el primer grupo prioritario de vacunación. Es cierto que hasta hoy no sabíamos concretamente en qué situación se encontraba el proceso para la campaña de vacunación en las residencias de Bizkaia. Por tanto, quiero agradecerle, Sergio, las explicaciones de hoy, pero es cierto que el proceso y la campaña de vacunación no han sido claros, y, como usted ha señalado, esa campaña de vacunación que se está desarrollando en las residencias también es nuestra responsabilidad, y, hasta ahora, a pesar de que ha realizado muchas comparecencias, no hemos obtenido esa información y creemos que es importante. También es importante esa información que ha facilitado usted. Que ese proceso se ha ralentizado en las residencias donde ha habido brotes. Por tanto, creemos que debemos actuar con mucho cuidado.

Gure testuinguruan, ziurbakotasuna eta arriskua dira nagusi. Neurri guztiak jarri behar doguz abian, biziak salbau ahal izateko eta Bizkaiko edadekoei ezelako zalantza barik merezidu daben zainketa duina emon ahal izateko. Kezkatuta ikusten dogu birusa egoitzen herenetan baino gehiagotan sartu dala eta, horrezaz ganera, kasu positiboan hazkuntzea handia dala birusa bertan sartzen danean, agerraldiak. Zamudioko Truiuondoko egoitzearen kasua daukagu, 36 egoiliar positibotatik 65era igon zalako gehi 31 behargin, egun bitan baino ez. Truiuondon, lehenengo lau kutsapenak urtarrilaren 2an erregistrau ziran. Hamar egun geroago, kopurua 98ra igon zan, esan dodanez. Antzeko zeozer jazo zan Muskizeko Marcelo Gangoiti egoitzan, hamar egunetan 3 kutsapenetatik 93ra igon ziralako. Ia-ia egoiliar guztiak kutsatu ziran. Zer jazo da egoitza horreetan, bada? Guretzat ulergarria da egoitza batean lehenengo positiboa atzemoten danean Aldundi honek bere esku daukazan neurri guztiak hartu behar dauzala pentsetea, kutsatu ez daitezana.

Como he comentado antes, el problema no es solamente que el virus entre en las residencias. Todos/as sabemos que entra desde fuera, no se crea por obra y gracia del espíritu santo. Es obvio que entra a través de los familiares y trabajadores/as, pero eso tampoco significa que ellos/as sean los/as responsables, tal y como se ha pretendido dar a entender. Es importante conocer las fuentes de contagio, no para culpar a los/as demás o dejar todo en manos

de la responsabilidad individual, sino para buscar la manera de que eso no suceda. Hau apur bat bibliko geratuko jat, baina uste dot Zesarri berea emon behar jakola. Halanda ze, norberaren erantzunbeharra eskatzen bada, Aldundiak be erantzukizun publikoa dauka, hau da, egoitzetan dagozan edadekoei zainketa onenak emotea. Zoritzarrez, holako egoitza gehienen kudeaketea pribadua danez, Aldundiak bermatu egin behar dau empresa pribadu kudeatzaileek egin egiten dabena. Por todo ello, planteamos la siguiente pregunta al Diputado de Acción Social: que explique las medidas adoptadas en la segunda ola en las residencias de personas mayores de Bizkaia. Planteábamos un gran número de preguntas:

¿Cuáles son los criterios o la estrategia que se siguen para realizar las pruebas PCR? Por las comparecencias realizadas en la Comisión y por las declaraciones realizadas en la prensa, sabemos que en los últimos 6 meses se han realizado 22.537 PCR preventivos, y hemos sabido que las inspecciones se realizan cada 3 tres meses en las comarcas.

También nos gustaría saber si existe una estrategia de criterios y si están o no coordinados con los cribados que realiza Osakidetza.

También le preguntamos: ¿En qué medida se han reforzado las inspecciones? ¿Cómo se han reforzado las inspecciones que se realizan en las residencias? Sabemos que se han creado grupos especiales, mixtos, para prestar ayuda en los planes de contingencia y sectorización y a las residencias. Sin embargo, también nos facilitó en la Comisión información sobre cuántas inspecciones y controles se han realizado desde el Departamento, cuántas inspecciones. Hemos sabido que se han realizado unas 300. Lo que significa que en estos últimos meses la media es de 2 inspecciones por cada residencia.

Teniendo en cuenta el gran número de positivos entre el personal, también preguntábamos en alguna comisión si se cubren todas las bajas. Nos dijo que sí. Sabemos que se utiliza la bolsa de trabajo extraordinaria, pero nos gustaría saber en qué condiciones o en qué momento está esa bolsa de trabajo, y no solo eso, en la Comisión también le pregunte, Sergio, si se está ofreciendo formación, formación continuada al personal de nueva incorporación. ¿O esas personas que están terminando sus estudios, esas personas que se están contratando se están incorporando a las residencias sin experiencia, sin recibir una formación especial? Una formación que responda a esta compleja situación epidemiológica.

Otra pregunta: ¿El Departamento de Acción Social ha revisado y analizado los planes de contingencia en las propias residencias? Sabemos, porque los hemos solicitado, que a las residencias se les han requerido los planes de contingencia, los planes de convivencia, los planes de sectorización. También sabemos que se han enviado al Departamento, pero lo que preguntamos es si esos planes de contingencia y sectorización se han revisado *in situ* en las propias residencias conforme a las inspecciones que se han realizado.

Otra cuestión: ¿Al menos, han estudiado intervenir en las residencias de gestión privada que tienen dificultades o un gran número de positivos? Estudiarlo o pensarlo.

Última pregunta: ¿Cuándo se va a poner en marcha la estrategia para convertir las residencias en pequeños módulos de convivencia? También en el Pleno de Política General el Diputado General nos explicó que se iba a poner en marcha una transformación del modelo residencial, para convertir esas residencias en pequeños módulos, en pequeños módulos, por lo que queremos saber cuándo van a empezar con ese proceso.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora Duque Santacoloma. En el turno de réplica, señor Murillo Corzo, portavoz de la Diputación, tiene la palabra.

El Sr. **MURILLO CORZO** jaunak: Señora Presidenta, apoderados/as, buenos días, de nuevo.

La señora Duque del grupo Bildu me pregunta sobre las medidas adoptadas en esta segunda ola en las residencias de Bizkaia. En la motivación, ni siquiera se menciona la palabra “vacuna”, si no, daría las explicaciones pertinentes. Tampoco se ha mencionado en Comisión, si no, hubiera dado las explicaciones pertinentes. Anteayer comparecí por última vez en Comisión, para hablar de las residencias. Por favor, no digan más. Digan cualquier otra cosa, pero no eso. No digan que no damos explicaciones. Cuando en la interpelación de hoy ni se menciona la vacuna, no. Podría explicarlo, y lo he explicado, he dado las explicaciones pertinentes en la interpelación anterior, por lo que es una novedad, pero porque nadie lo ha preguntado. Nosotros/as, lo he dicho, hemos estado preocupados/as por la vacuna, y hemos estado trabajando para que sean vacunados/as. Otros/as ni siquiera lo han preguntado, por lo que no podemos dar explicaciones sobre algo que no ha sido interpelado. Sin embargo, hemos dado muchas explicaciones sobre las residencias, y la incidencia del coronavirus en el territorio de Bizkaia va en aumento, en estos últimos meses, especialmente. En enero, concretamente, la incidencia ha crecido un 4,5% de media al día en la comunidad. Un 1,8% en las residencias. Es cierto que ahora el crecimiento es menor en las residencias, que la incidencia es menor que en la comunidad, a diferencia de lo ocurrido en diciembre. También por ello, nosotros/as ya estábamos preocupados/as, por lo que hemos puesto en marcha todos los mecanismos. Todos los mecanismos están en marcha, y todos los mecanismos de la segunda ola, los expliqué, expliqué en una comparecencia en Comisión solicitada por nosotros/as, solicitada el pasado 21 de agosto. En aquella comparecencia que solicitamos el día 21 de agosto, en aquella Comisión celebrada el día 4 de septiembre, expliqué qué mecanismos pusimos en marcha, tras ser acordados con el Departamento de Salud. Los enumeré allí: zaintzea, prebentzinoa, kontrola eta arretarako laguntzea. 4 ardatz horreek dira pandemiaren bigarren olatuan abian daukaguzanak, edadekoen egoitza-zentroetan kutsapena prebeniduteko eta kontroletako. Gaur, kontuan hartuko dodaz, erabili egingo dodaz, Duque andreak itaunean bertan egiten deustazan galderei banan-banan erantzuteko. Ardatz horreen bidez berrikusiko dodaz neurriak.

Prebentzinoaren arloan: profesional-talde bi abian, kutsapenaren prebentzinorako eta kontrolerako 21 teknikari, zentroei sektorizazioaren arloan, NBE-en erabileran... laguntzeko, erizaintzako profesionalek eta erizaintzako laguntzaileek, euretako bakotxa, osotutako erantzun azkarrerako 5 talde. Halanda ze, erizaintzako 2 profesionalek koordinatutako 10 profesional, bataz edadebakoien sarea koordinetan dauzala eta besteak bost talde horreek edadekoen eta desgaituen sarean koordinetan dauzala kontuan hartuta. Halanda ze, erantzun azkarrerako talde horreen bitartez, PCRak egin dira olatu honetan, prebentzinorako, zehatz-mehatz, zeuk esan dozunez, 14.621 proba Birjinetxen, Eskoialdean, Ezkerraldean eta Bilbon lan egiten daben gizarte eta osasun arloko zentroetako profesionalei, baita 7.273 proba be, 15 eskualde-zentroetan. Berbarako, gaur, oraintxe bertan egiten dagoz Galdakaon. 376 profesionali deitu jake prebentzinorako PCRa egiteko. Euretako batek be sintomarik euki ez arren, koronabirusa be euki daikie, eta ohartu barik eta jakin barik kutsatzen egon daitezke. Prebentzinorako egiten gabilzan 7.263 PCR proba horreekaitik. 330 dira egunean, harainegun esan neban batzorderatzean.

Koordinauta, hain koordinauta dagozanez, proba horreek, geuk erantzun azkarrerako taldeen bidez hartzen doguzan lagin horreek Osakidetzako laborategira eroaten dira. Hori dala eta, astebete lehenago jakinarazoten jake, ohartarazoten jake baheketa horreek egingo doguzala. Baheketa horreek oso gune zehatzean egiten dira, gizarte eta osasun arloko zentroetako profesionalen artean, alegia.

Ikuskapenen arloan, zure bigarren galderan dana lotuta itxi gura dodalako, itandu egiten deustazu eta emoten dau... Askotan esango deustut, eta badakit alkarrizketetan gehiagotan be esan deustuguna. Ikuskapenak jarduketea dira ikuskapenerako, ikuskaritzarako eta kontrolerako zereginak daukan irismenaren barruan, baina ikuskaritzeagaz lotutako beste jarduketa batzuk dagoz; esate baterako, PCI teknikariek egindako 1.226 bisitaldiak, eta dokumentauta dagoz eta zentroetako jarduketea kontroletea, ikuskatzea da euren zeregina. Horreen ondorioz, 73 errekerimentu formal eta 22 zeharpen-espeditente egin dira. Horixe da ikuskaritzan egiten gagozan lana. Ikuskaritzako profesionalak telefonoz egindako 530 alkarrizketa, deiak egiten zirala eta Bizkaiko Lurralde Historikoko egoitzakaz eta euren familiakaz hartu-emona egoala gainbegiratzeko. Jaso egin doguz, Ikuskaritza eta Kontrolerako Zerbitzuan bertan zeregin erreaktiboa be badagoalako, familien eta zentroen 1.560 dei, batzuei ia-ia berehala erantzun jake 24 ordutik beherako epean, zentzuna eukielako epealdi horreetan erantzuten baziran, denpora-tarte horreetan. Ostantzean, ez eukien. Era berean, pandemiagaz lotutako 364 kexari be erantzun jake.

Egoitzetan NBE-en stocka nahikoa dala ikuskatzen gagoz eta, horrezaz ganera, aldiari aldiko garbiketea Ministerioko Errege Dekretuen arabera egiten dala. 4.000 ikuskapen-jarduketa martitik. 10 hilebetean, 4.000 ikuskapen-jarduketa. Zenbakiak ez itxi barregarri, gero! 4.000 ikuskapen-jarduketa dira. Ez nigaitik, egiten dagozanakaitik baino, egoitza-zentroetara bertara be badoazalako eta euren burua kutsatzeko arriskuan jarten dabelako orain nahiz lehen be bai, martitik. Zertarako? Zaintzeko. Izan be, egoitza horretan emoten diran zainketek beharrezko osasun-neurri guztiak beteten dabez, eta zainketak eurak ahal danik eta onenak dira, danok bizi dogun estres-egoeran bertan be bai, baina, batez be, gizarte-zerbitzuetan eta, zehatz-mehatz, edadekoen egoitzetan. Ikuskapen horreek, euretako batzuek, kontingentzia-planakaz be badaukie zerikusirik, eta iradokizunak egiten dira akta horreetan. Zuok, ganera, batzuk konsultau ahal izan dozuez. Bertan, halanda ze, kontingentzia-plan horreek, diputadu honen Foru Aginduan adierazoten danez, Ikuskaritza eta Kontrolerako Zerbitzuarentzat egon behar dira eskuragarri. Hori dala eta, bertara doanean, egun horretan eguneratuta dagoan bersinoa, beharbada egoera epidemiologikoa edo zentroko erabiltzaileen egoera aldatu dalako, kontingentzia-plan hori bizirik egon behar da, kanpoko egoera epidemiologikoaren arabera be aldatu behar da. Berrikusi eta batzuetan aktan agertzen diran oharrak egiten dira.

Profesionalei jagokenez, beharginen arteko positibo-kopuru handia dago, zeure itaunean aitatu dozunez. Apirilaren 3an, behargin horreek ordezen zirana bermatzeko neurri bi, denpora guztian guretzat modu berezian izan dalako kezkarria jenteak behar besteko zainketak jasotea, nahiz eta jakin horren ondorioz jentea etorri behar zana erkidegotik egoitza-zentroetara. Apirilaren 3an, neurri zehatz bi: lan-boltsea, baina oso garrantzitsua dan beste bat. Lehenengo PCRa egin genduan Gizarte Ekintza Saileko taldeakaz. Lehenengo PCR lagunak apirilaren 3an hartu ziran, 2020ko apirilaren 3 urrun haretan. Zertarako? Susmoagaitik edo birusaren kutsapenagaitik bajaran egon eitekezan profesionalak, berrogeialdia igarotakoan, PCRa egiten joateko aukerea euki eien eta artean birusa ez eukiena eta lanera joan eitekezana baieztu eitean. Izan be, guretzat beharrezkoa zan eurak, eta hemendik barriro adierazo gura deutset neure autortzea, joatea, lanera joaten segidutea, mendekoei behar dabezan zainketak emon ahal izateko. Lan-boltsea apirilaren 3 haretan be atondu genduan. Gaur, 3.172 profesionalak emon dabe izena bertan: euretatik, 20 medikuak dira; 52, erizaintzako profesionalak; 456, gizarte-integratzaileak; eta 1.956, gerokultoreak edo geriatriako laguntzaileak. 339 izangai bialdu doguz, bajak euki dabezan zentroetan personak, profesionalak ordezteko. 52 zentroren eskabideak jaso doguz, eta 339 izangai bialdu doguz, horretarako boltsea kudeatzen dauan Gizarte Urgazpenerako Foru Erakundea hartu-emonetan jarri ostean. Ados nago zugaz, Duque andrea, gizarte eta osasun arloko profesionalen prestakuntzea eta trebakuntzea gizarte eta osasun arloko zentroetan emoten diran zainketak hobetzeko giltzarri garrantzitsuenetakoak diralako. Bai, trebakuntza handiagoa, zainketa hobeetarako. Uste dot horregaz bat gatozala, eta niretzat pozgarria da ados egotea. Pandemia honetan, 2 orduko moduluetakoko prestakuntza berezia, 2 orduko on line prestakuntza-zikloak garatu doguz 6.000tik gora profesionalentzat. Hurrengo hilebeteetan, horretan segiduko dogu, unean uneko prestakuntzan, etenbako on line

prestakuntzan, Osasun Saileko eta Gizarte Ekintza Saileko profesionalakaz, baina arlo batean sakonduko dogu, horretan sakonduko dogu, zainketearen arloko trebakuntzea eta prestakuntzea bultzatzeko. Ez dot galdera bakar bat be erantzun barik itxi.

Bosgarren galderan, mekanismo guztiak abian dagozan itandu deustazue zuok. Mekanismo guztiak abian dagoz.

Itandu egin deustazue esku hartzea aztertu dogun... Gu ikuskapenak egiten gagoz, PCRak egiten, PCI teknikariakaz joaten. Hainbat eta hainbat jarduketa egiten gabilz egoitza-zentroetan; hainbat eta hainbat, egunero. Ez gara martitik gelditu. Ez dakit zer jarduketari buruz zabilzen berbetan. Gu geu esku hartzen gagoz; ordutik gengoan.

Alkarbizitza-unidadeak gure agendan dagoz, agenda estrategikoan, baina orain honetan gabilz lanean. Ulertuko dozue honetan lan egiten ibiltea. Uste dot orain honetan lan egin behar dogula: kutsapena prebenidutea eta kontroletea. Egoitzetako biztanle guztiak eta bertara joaten diran profesionalak immunizauta egon arte, honetan lan egiten segidu behar dogu. Honetan lan egin behar dogu. Agirikoa danez, epe ertain eta luzean pentsetan dagozan taldeak daukaguz sailean bertan. Halanda ze, hurrengo hilebeteetan, edadekoen eta mendekoen egoitza-zentroetan txertoa jarri osteko egoeran egongo garalakoan, barrero egingo dogu berba, eta alkarbizitza-unidadeak ezarriko doguz, edadekoen egoitza-zentroetarako gura dogun etorkizuneko eredu da-eta.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias. En el turno de réplica, señora Duque Santacoloma, tiene la palabra.

La Sra. **DUQUE SANTACOLOMA** andreak: Muchas gracias.

Sergio, espero que no solo dé explicaciones cuando se las pida alguien. También es su responsabilidad dar explicaciones e información a la sociedad, no solo a nosotros/as, también a la sociedad con total transparencia (eso con la vacunación).

Las pruebas PCR. Sí, es cierto que nos ha facilitado unos datos en las comisiones anteriores, y, tal y como he dicho y le dije, se han realizado 22.500 pruebas PCR preventivas en los últimos seis meses, por lo que cuando se facilita el número total parece que son muchas. Sin embargo, teniendo en cuenta que en las residencias de Bizkaia existen más de 10.000 plazas y que luego también están los/as sociosanitarios/as, los/as trabajadores/es, lo que nos deja que de media se han realizado 2 PCR's preventivas por cada residente en los últimos meses. Algunos/as de mis amigos/as se han hecho más de 2 pruebas en los últimos meses. Por tanto, creemos que eso es poco.

Me ha comentado que están conectados con el Departamento de Sanidad u Osakidetza, pero no sé si eso responde, y esa era la pregunta, si responde a una estrategia. No consiste en decirle al OSI, si se trata de Osakidetza, "mañana estaremos en Durangaldea", no. Lo que pregunto es si existe una estrategia común coordinada con el Departamento de Sanidad o no. A pesar de tener en cuenta, pero según sus palabras, que los cribados preventivos son una medida eficaz para frenar los brotes y de que yo lo comparto, creemos que las pruebas PCR preventivas que se están realizando no son suficientes y que se deben reforzar.

Las inspecciones. Lo mismo. Cuando damos el total, parece mucho, pero yo apunté un dato en la Comisión, y se han realizado 336 visitas. Osasun Publikoko teknikariet ikuskapenerako egindako 336 bisitaldi eta Aldundiarenak martitik, hau da, azken 9 hilebeteotan.

2 bisitaldi be ez dira egoitzako, baina, jakina, ikuskaritzako 7 behargin daukaguzanez, ulertzekoa da askoz gehiagotarako ez emotea. Ganera, batzordean be azaldu nebazan, Muskizeko Marcelo Gangoiti egoitzearen kasuan, apiriletik maiatzera egin zan txostena ikusteko aukerea euki genduan. Bertan azaltzen ziran gomendio batzuk barriri azaldu dira agerraldiaren ostean urtarrilean egin diran hurrengo ikuskapenetan. Itandu egiten genduan zer jarraipen egiten jaken Ikuskaritzeak egiten dauzan txosten horreei, Ikuskaritzeak egin dauzan gomendioak bete egiten dirala jakiteko. Ikuskaritzako 4.000 jarduketa aitatu dozuz. Telefono-deiari erantzutea ikuskaritzarako jarduketatzat joten badogu, uste dot askoz be garrantzitsuagoa dala lehen bota dozun datua, hau da, Aldundi honek batez beste 2 ikuskapen egin dauz Bizkaiko egoitzetan azken 9 hilebeteotan.

Bolsa de trabajo extraordinaria de personal. Le he planteado una pregunta concreta. Me ha dicho que pusieron en marcha varias campañas de formación y que continuarán haciéndolo. Sin embargo, le he preguntado: ¿Cuándo se realiza una contratación momentánea, esa formación también va dirigida a esas personas o a esas personas inscritas en la bolsa de trabajo? Quizá sí, quisiera saberlo.

Los planes de contingencia, sectorización. Zuk zeuk batzordean autortu zenduan sektorizazio irazkorra dana agerraldi handi-handi horreen ustezko errazoietakoa. Honako hauxe esan zenduan: “ezin dogu mueta bakotzeko profesional bat euki sektore bakotxean”. Yo le pregunto: ¿No se puede? Por supuesto, con nuestros datos actuales no se puede. Arazoa, ostera, ez da gobernanta bat eukitea solairu bi atendiduteko edo fisioterapeuta bat, goizean egoitza batean eta arratsaldean beste eskualde bateko beste batean arreteka emoten dauan lanaldi erdiko medikua eukitea baino. Nosotros/as entendemos que es imposible realizar así la sectorización y la contingencia y que esto es un nudo gordiano. Hau egoera honen korapilo gordianoa da, hau da, ratioak ez dira nahikoak eta horixe bera da agerraldien errazoietako bat. Era berean, beharginen lan-gainkargea be bai, holan giza errakuntzak egiten diralako, 150en dagozalako.

En las dos últimas preguntas, que intervienen. Sí, Sergio, sí, intervienen, pero lo que nosotros/as preguntamos es si, ea 2020ko 275 Foru Agindua beteko dozuen, Aldundiari egoitzetan, zentroetan esku hartzen ixten deusala kontuan hartuta, bertan kontingentziako planak beteten ez dabezanean edo egoera gatzak jazoten diranean. Ez dot uste horri erantzun deustazunik. Me gustaría.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señora Duque Santacoloma. En el turno de réplica, señor Murillo Corzo, portavoz de la Diputación, tiene la palabra.

El Sr. **MURILLO CORZO** jaunak: Muchas gracias, señora Presidenta. Breve y rápidamente, para ser conciso en las respuestas.

En la formación, cuando llevamos a cabo la formación, cuando hemos llevado a cabo la formación online, tanto en junio como en septiembre, así como en diciembre, se ha llamado y se ha invitado a todo el personal de la bolsa de trabajo. Por tanto, tienen la posibilidad de realizar esa formación continua. Luego, cada centro cuenta con un procedimiento de incorporación de nuevo personal, y, en ese proceso de acogida, cada uno determinará su proceso de acogida y si le proporciona formación presencial. Esa también es una parte del proceso de acogida. Por otro lado, nosotros/as no hemos sacado ninguna Orden Foral, no hemos sacado ninguna Orden Foral que permita una intervención. Ya existía una Orden Ministerial que

permitía esas, que permitía esa intervención, pero, por el contrario, nosotros/as no lo hemos recogido así en las órdenes forales.

A veces, respecto a los PCR, señora Duque, nosotros/as diferenciamos dos tipos de pruebas PCR. Cada tres meses, por lo menos, todo el personal pasa a hacerse una PCR, haya o no haya un brote en el centro. A esas les llamamos PCR preventivas; cribados preventivos. Luego, también están las reactivas, es decir, cuando en una residencia existe un brote o una sospecha de brote, se realiza un estudio epidemiológico. Se determina quiénes han estado o podrían estar en contacto con esa persona, y se les hace la PCR. Eso es, por ello diferencio esos dos datos, porque hemos realizado 22.000 entre las PCRs preventivas o de prevención y otras 25.000 PCR reactivas o PCRs que realizamos cuando existe una sospecha o una sospecha de brote o un brote. Esas son las dos medidas con las que contamos.

Respecto a las inspecciones, ikuskaritzako jarduketak horreek guztiak dira, eta 336. ikuskaritza-aktan agertzen dira. Dana dala, Ikuskaritza eta Kontrolerako Zerbitzuaren menpeko profesionalen 1.226 bisitaldi dagoz, eta eginkizunei begira dira Ikuskaritza eta Kontrolerako Zerbitzuaren menpekoak. Holakoak be jazoten dirala eta dokumentauta dagozala eta horreen arabera gero zehapen-prozedurak egin daitekezala edo itxi be egin daitekezala onartu gura ez badogu, ez daigun onartu, baina horreek ikuskaritzako jarduketak dira, eta Bizkaiko Lurralde Historikoko egoitzetan egiten dira igazko martitik gaur egunera arte. Nire ustetan, beharbada ez dozu gogoratzen, baina neuk gogorarazoko deusut, esan dodanez, irailaren 4an kutsapenaren prebentzioa eta kontrola kontuan hartzen dauzan plan hau hasi zan egiten, eta lehenengo agiria partekatu genduan Osasun Sailagaz, bagilaren 9an, lehenengo olatuko lehenengo deskonfinamentuan. Osasun Sailagaz partekatutako lehenengo agiria egin genduan, eta Osasun Sailak erreferentziako personea izentau eban Bizkaiko Lurralde Historikorako (teknikaria); eta Bizkaiko Foru Aldundiko Gizarte Ekintza Sailak, beste teknikari bat. Eguenero, plan honen jarraipena egiteko batzartzen dira.

Plan honetan, prebentzioa, kontrola, ikuskaritzea eta arretea hartzen dira kontuan, gero, Birjinetxe lako zentroetan edo OSIEk emondako laguntza berezia, kasuaren arabera eta zentroaren arabera. Neurri horreek guztiak: PCRak, ikuskapenak, PCI teknikariak, COVIDean espezializautako gizarte eta osasun arloko egoitza-unidadeak... Neurri horreek guztiak astero berrikusten dira eguenetan, teknikari horreek astero koordinetan dabez. Sailean bertan, barriz, eguaztenetan, baina askotan esan deusut batzordean. Eguaztenetan, sailean bertan, arloek, zerbitzuek jarduketak koordinetan dabez, koordinazino guztia ondo doan egiaztau behar dabelako. Astelehen, asteazken eta barikuetan, goizeko 9etan, Gizarte Ekintza Saileko teknikariek sarearen egoerea aztertzen dabe, goizeko 8etan Osakidetza laborategitik heltzen hasten diran emoitzak.

Nik gura dozuen moduan azalduko deusuet jarduketea, aurreko aldetik, iruntzitik, ez daukat ezelako arazorik, baita emoitzak be. Uste dot ezin deuskuzuela esan esku hartzen ez gagozanik. Neurri handiagoan edo txikiagoan egon ahal izango zarie ados, baina, esan barik doa esku hartzen gabilzana, Osasun Sailaren koordinazinopean. Inoiz baino gehiago. Koordinauago gagoz... Izan be, derrigorrak joten dauanean, eta oraingoan gogor jo dau, Osasun Sistemearen eta Gizarte Sistemearen arteko koordinazino inoizkorik handiena izan da. Alde horretatik, neu be pozik egon behar naz, autortu egin behar dot profesional batzuek eta besteek, alde batekoek eta bestekoek ahalegin handia egiten dagozana pandemia honetan, batez be edadekoek segidu, osasun-krisi hau gainditu daien eta txertoaren osteko egoerara igaro gaitzezan.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señor Murillo Corzo. Punto cuarto del Orden del Día.

El Sr. **SECRETARIO SEGUNDO / BIGARREN IDAZKARI** jaunak:

4.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Interpelación
([R.E.11/E/2021/0000131](#))

Autor: Méndez Urigoitia, Raul (EHB)

Asunto: Proyectos para avanzar en la extensión del metro en Bizkaia a través de las Líneas 4 y 5.

Documento Principal:
([R.E.11/E/2021/0000131](#))

Expediente: ([11/B/18/0002011](#))

4.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan eretxi ezker, bozkatzea:

Jatorrizko ekimena: Itauna
([11/E/2021/0000131SE](#))

Egilea: Méndez Urigoitia, Raul (EHB)

Gaia: Bizkaian metroa 4. eta 5. Lineen bidez hedatzen jarraitzeko egitasmoak

Dokumentu nagusia: ([11/E/2021/0000131SE](#))

Espedientea: ([11/B/18/0002011](#))

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Señor Méndez Urigoitia, tiene la palabra.

El Sr. **MÉNDEZ URIGOITIA** jaunak: Muchas gracias, señora Presidenta. Buenos días a todos/as.

Señor Rementería, el pasado 13 de enero, tuvo una reunión de trabajo con el Consejero de Planificación Territorial, Vivienda y Transportes Iñaki Arriola, para analizar el estado de los proyectos de las líneas 4 y 5 del metro. Tras la conclusión de esa reunión, antes de trasladar a los grupos de las Juntas Generales y del Parlamento de Gasteiz lo que allí se había tratado, decidieron contárselo antes a los medios de comunicación. Esa es la razón principal de esa interpelación. Como prefieren realizar declaraciones a los medios de comunicación, en lugar de comparecer en esta sede e informar a los grupos políticos, debo volver a interpellarle y preguntarle sobre todas las dudas que dejó en el aire el día 13 de enero, así como que nos facilite toda la información referente a los datos de las líneas 4 y 5 del metro. He planteado muchas preguntas en la interpelación, por lo que espero que por su parte haya traído su respuesta preparada.

Además, la primera pregunta es muy, muy, muy sencilla: Aldundiak modu formalean jaso dau metroko 5. lineari buruz informazino-azterketea? Baietz uste dogu, bera barik ulertu egiten dogulako ezin izango zala proiektua “next generation” fondo europarretara aurkeztu, baina zure erantzunaren zain nago. Izan be, zuok, Arriola jaunak eta zuk, informazino-azterketa hori badaukazue, uste dot beste galdera batzuei be erantzun ahal izango deutsezula. Hona hemen lehenengoa: azterketan azaltzen ete dira Aperribaiko eta Bengoetxeko geltokiak? Hilaren 13an aurkeztu zenduezan irudietan, aztukeriaz, geltoki biak desagertu egiten dira. Hori kezkarria da guretzat, eta zalantzea sortzen deusku. Informazino-azterketan benetan ez dagozalako kendu dozuez? Fondo europarrei begira kostuak aurrezteko kendu dozuez? Kendu egin dozuez, barriro be Galdakaoko auzoak ahaztu jatzuezalako? Uste dot, Rementería jauna, honek azalpenen bat behar daua gixienez.

Berbera jazoten da Euskotreneko linea nagusiagazko lotunean Usansolon. Lehendik dagoan tren-lineagaz lotunerik ez daukan proiektua aurkeztu dozue? Aurreko puntuko galdera berberak egiten deusudaz barriro. Premineagaitik da (txostenean agertzen ez dalako, proiektuaren kostuakaitik...) edo uste osoa daukazue? Oraindokarren ez daukazue argi aukera aparta eta preminazkoa dala Galdakaoko metro-lineak lotune zuzena eukitea Euskotreneko linea nagusiagaz? Izan be, emoten dau lotune horretarako ezelako plangintzarik eta aurrekonturik ez

dagoala. Hori dala eta, ez dakigu 2026an abian jarteko data, zeuok iragarri zenduen lez, benetakoa dan ala ez. Edo antxinako linean eta linea barrian tren-zerbitzuak bituko diran, harik eta lotune hori bermatu ahal izan arte.

Nire eretxiz, zalantza gehiago argitu beharko zeunskiguz denporei eta finantzeteari buruz, Europar Batasunak zehazten dauzan epeak beteteko. Teorian, obrak 2023an hasi behar dira, eta, gehien jota, 2026an amaitu behar dira. Ulertu egiten dogu eraikuntza-proiektua 2021. urte hau amaitu baino lehen lizitatu beharko litzatekeala. Hori behin eta berriz galdetu deusugu orain dala hilebete egindako aurreko itaunean, baita aurrekontuen batzordeetan be. Zer zenbateko dauka Bizkaiko Foru Aldundiak horretarako eta zer sailetan eta zer kontu-sailetan azaltzen dira? Gaur erantzunagaz orain artekoa baino arrakasta handiagoa eukiko dodalakoan nago.

Gero, mobimentu arraroak, ez oso gardenak, egiten dozuez, ez talde politikoei ez herritarrei ez deusezue mobimentu horreen barri emoten. Hori dala eta, metroko linea honeen alde egiten dozuen apustua gero eta sinisgaxagoa da.

También sucede lo mismo con la línea 4. En la financiación europea se les ha olvidado o lo han olvidado a propósito, argumentando que este proyecto no está aún tan definido. No lo está. Por supuesto que no está tan definido. No lo está, puesto que se ha retrasado 6 meses y se va a retrasar otros 6 meses. Creo que la Diputación y el Gobierno de Gasteiz tienen bastante responsabilidad en el incumplimiento de los plazos.

Joan dan 13an, 4. linearako aukera bi be aurkeztu ziran. “Alternatiba onenak”. Arriola sailburu jaunaren berbak komatxuen artean jarri dodaz. Parkatu, baina ez nago ados. Gure eretxiz, EH Bilduren eretxiz, zuok aurkeztu zenduena alternatiba bakarra da, bat baino ez. Hori bai, Errekalde eta Irala auzoetatik zelan sartu zehazteko aukera bi. Alternatibea, ostera, bat da, eta Abandotik Zorrotzara doan ibilbidea baino ez da azaltzen bertan. Inork benetan uste dau linea bat onartuko dala, bere geltoki nagusi bietan funikularrak erabili behar diranean bertara ailegetako? Rementería jauna, adarra jote deusazue Errekaldeko eta IRalako auzokideei? Edo, beste barik, erabat zentzunbakoa dan aukerea aurkezten dozue, besterik ezean proponiduten deuskuzuen besteak urten daian?

Oso galdera zehatzakaz segiduko dot. Zer informazino dauka Aldundiak atzera botatako aukerei buruz? Zergatik botaten dira atzera partaidetzazko proiektua baino lehen? Zergatik ez dira herritarrekaz eta eragile sozialakaz partekatu gura? Zergatik ez da 4. linearen hasierako aukerea be kontuan hartzen, guzti-guztiak partaidetzazko prozesuan eztabaidatu daitezkan? 6 hilebete dagoz zuzentzeko, gaurtik udara arte, zeuk aurreratu zeunskunez. Aukera aparta daukazue, ez egin tranparik eta partaidetzazko benetako proiektu serioa aurkeztu.

Era berean, jakin egin gura geunke, itaunean azaltzen dan lez, Aldundiak zer informazino emon daikean aurkezten dozuezan aukera bie buruz, ibilbideari, ustezko sarbideei, kotxetegien kokapenari... jagokenez. Izan be, hilaren 13an egin zenduen agerraldian, horri buruzko informazino badaukazuela ulerrarazo zenduen.

Otro tema que nos preocupa es el transporte de mercancías, las mercancías. No mencionaron nada para la línea 4, y, para la línea 5, dijeron que en la línea general de Euskotren se seguiría transportando mercancías en el tramo Basauri-Usansolo. ¿Por qué se obcecan en mantener ese tramo de línea? ¿No es posible transportar las mercancías por la nueva línea soterrada por las noches, por ejemplo? Por otra parte, ¿qué opciones va a proponer la Diputación para eliminar las barreras físicas que se crean por esa antigua línea, en Basauri, por ejemplo? Aquí crearon muchas dudas, y creo que se deben responder.

Yo creo que debemos pedir conocer claramente la posición de la Diputación respecto a la financiación y la prioridad de estos dos proyectos, ya que resulta fundamental.

Con los fondos europeos o sin ellos, ¿estos proyectos de metro cuentan con el compromiso de la Diputación? ¿Asume el compromiso de financiarlos, señor Rementería? ¿Realmente se compromete a llevar el metro a Galdakao y Rekalde?

No le pedimos nada que no haya hecho con la Supersur o con el túnel subfluvial. La apuesta es muy sencilla:

¿La Supersur o el metro a Rekalde?

¿El túnel subfluvial o el metro a Galdakao?

Sí hay dinero, y lo saben. La cuestión es dónde se invierte y dónde se prioriza.

¿Más transporte público o más carreteras para vehículos privados? Esa es la cuestión, y nosotros/as lo tenemos muy claro en EH Bildu. Lo que se debe impulsar en primer lugar es el transporte público.

Porque Galdakao y Rekalde necesitan servicio de metro, y lo necesitan ya, ahora, en este momento.

En ambos proyectos, se debe empezar a redactar el proyecto constructivo este mismo año, este mismo año. No se puede retrasar. Este año, en los presupuestos de este año, se necesita financiación en dos proyectos. En esta legislatura, deben comenzar las obras en dos proyectos, y, en un proyecto, están obligados/as, como usted ha comentado. Porque los fondos así lo requieren, pero si adquirimos el compromiso con los dos proyectos, creemos que las obras deben comenzar en esta legislatura.

Esa es la propuesta de EH Bildu, y ese es el reto que le planteamos. Yo he formulado muchas preguntas aquí, y ahora lo que espero es que usted me responda.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señor Méndez Urigoitia. En el turno de réplica, señor Diputado General, portavoz de la Diputación, tiene la palabra.

El Sr. **REMENTERÍA MAIZ** jaunak: Muchas gracias, señora Presidenta. Buenos días a todos/as también.

Señor Méndez, la pregunta que usted plantea, al hilo de esa interpelación, usted conoce las respuestas de muchas de ellas, pero voy a abordarlas. Sin embargo, previamente, quisiera mencionar una cuestión, que es de gran importancia, al menos. Mire, lo que yo digo es que ahora es el momento, ahora tenemos la oportunidad. En los fondos europeos de reconstrucción creados debido a esta pandemia, en Bizkaia, al menos, ahora tenemos la oportunidad de incorporar el proyecto de ampliación del metro, un proyecto concreto. Esa es la clave en este momento.

Que tenemos una oportunidad. Además, esa oportunidad ha surgido cuando nosotros/as ya estábamos en marcha, y cuando, al menos, tanto la Diputación Foral de Bizkaia

como el Gobierno Vasco ya estábamos trabajando en ello. El resto, no lo sé, pero esas instituciones sí al menos. Trabajando conjuntamente, y, además, es importante, por muchas razones. En primer lugar, algo a tener en cuenta en esta crisis por su impacto económico, por supuesto, por supuesto. De todas maneras, cuando ahora hablamos sobre las dos líneas y cuando aquí soltamos de repente que deberían comenzar este año y en la legislatura, hablamos de una media de 700 millones de euros entre las dos. Una cuantía de 700 millones de euros. Es fácil decirlo, pero 700 millones de euros supondría la mitad de nuestros presupuestos anuales. Yo ya les digo que ahora es el momento, porque los fondos europeos suponen una oportunidad que está ahí, pero, asimismo y por responsabilidad, también debemos poner sobre la mesa lo que supondría un no por parte Europa, por supuesto, por responsabilidad. Nosotros/as no vamos, yo no voy a engañar a nadie. Yo no voy a lanzar plazos aquí, como han hecho algunos/as. Que debemos empezar ahora y en la legislatura, etcétera... No. Nosotros/as no crearemos falsas expectativas de ninguna manera. Vamos a hablar y voy a hablar muy claro.

Sin esos fondos europeos, hoy, en este momento, en este momento, no es posible empezar algo así, en este momento. No creo que necesiten más explicaciones. Todos/as sabemos qué situación estamos viviendo aquí. Sabemos que tenemos ERTes, que se están cerrando empresas, que mucha, mucha gente lo está pasando mal.

Además, los próximos meses no sabemos y el año que viene no sabemos cómo va a evolucionar la economía y con qué recaudación vamos a contar. Por tanto, hablando objetivamente, y habida cuenta que esta es la situación que vivimos hoy en día, nosotros solos, y cuando digo solos me refiero a las instituciones vascas, no tenemos en este momento la capacidad de empezar un proyecto de 700 millones.

Ya saben que la pandemia ha afectado gravemente a la economía, también a nuestra economía. ¿Cuál será nuestro próximo reto en ese sentido? La recuperación, por supuesto. Tras la recuperación, deberemos conseguir un crecimiento. Con el crecimiento, equilibrio. Cuando tengamos equilibrio, sí, ya veremos. Claro que sí se podrán llevar a cabo este tipo de proyectos. Ya teníamos esa posibilidad, si esta pandemia o esta enfermedad no hubiera llegado. Ya veremos. Por ello les digo que, para realizar este proyecto, necesitamos a Europa en este momento. Necesitamos a Europa. Así, sí.

Sin embargo, no es un reto importante solo desde el punto de vista económico, sino conceptualmente también. Se lo he dicho antes, en la primera intervención, porque no podemos crecer de cualquier manera. No podemos crecer a cualquier precio.

Por tanto, todo esto lo debemos convertir en una manera diferente de vivir. Nuestro crecimiento debe ser inclusivo.

Debemos basarnos en un compromiso diferente de las administraciones y la sociedad. Me refiero a dos principios: la sostenibilidad y también la eficiencia.

Como institución, estamos obligados/as a trabajar en proyectos sostenibles y eficientes.

Como sociedad, debemos creer en esa transición, pero además de creer en ella, debemos apoyarla e impulsarla.

Dicho todo esto, el transporte público es fundamental, es muy importante aquí. La clave, el eje, diría yo.

Ezelako zalantza barik, garraio publikoa funtsezkoa da beharrezko iragaitza horretan, mobikortasunaren iragaitzan. Oso eragin handiko arloa da. Ibilgailu pribaduaren erabilera handia ezin da Bizkaiko etorkizuna izan. Nabarmendu egingo dot. Ezin da Bizkaiko

etorkizuna izan, ezta erregai fosilen erabilera handia be. Ez. Etorkizuna, eta behin baino gehiagotan esan dot hemendik, etorkizuna trenbidea da, bizikletea da eta oinez gehiago ibiltea da. Horixe da etorkizuna. Hori argi-argi daukagu instituzino honetan eta Bizkaian. Horregaitik, berreregiteko fondo europarrak be lortu gura dauzan helburuetako bat defendidu eta bultzatu dogu urteotan. Aldatzen laguntzea, beharrezkoak diran eraldaketa horreek egiten. Benetako aldaketak, eragina daukienak. Hori dala eta, konfiantza hori be badaukat metroaren luzapenean. Izan be, ondo baino hobeto bat egiten dau lehentasun europarrakaz. Halanda be, bere garaian eta behar dan moduan bat egin behar dau, ulertzekoa danez.

Europak proponiduten dauzan aldaketak dira. Instituzino honetan, Aldundian eta Bizkaian be bultzatu gura doguzan aldaketak dira, eta, ezelako zalantza barik, hurrengo belaunaldiei Bizkaia hobe hori ixten lagunduko deuskue. Dana dala, diran moduan esan behar dira gauzak. Diran moduan esan behar dira, aurreikuspen faltsorik sortu barik.

Proiektu hau Madrilen eta Bruselan be defendiduten segidu beharko dogu, eta holantxe egingo dogu. Ez euki horren inguruko ezelako zalantzarik. Orain, horixe da egin behar dana, lana eta zuhurtzia. Orain ez da aurreikuspen faltsorik sortu behar, ezin da espekuletan ibili. Nik neuk ez dot bertan espekulauko Aperribaiko eta Bengoetxeko geltokiakaz. Ez, ez dot espekulauko. Gauza baxotxa bere sasoiari egin behar dala uste dot.

Lehenengo eta behin, proiektu honek Europaren laguntza jasotea lortu behar dogu. Bigarrenez, laguntza hori daukagunean, zer ehunekotan datorren zehaztuta daukagunean eta zeri buruz gabilzan berbetan dakigunean, orduantxe, zenbaki horreek eukita, zenbaki zehatzak, datu guztiak mahai ganean dagozanean, orduantxe hartu beharko dira eta hartu beharko doguz erabagiak. Ez dot ezer albora ixten, ez dot ezer albora ixten, ezertxu be ez, baina, gaur, data honetan, 2021eko urtarrilean, ezer be ez dot ziurtzat jotzen. Ezer be ez ziurtzat, baina ezer be ez dot albora ixten. Urratsez urrats goaz. Arazorik ete dago urratsez urrats joatearren?

Instituzino hau, ostera, segiduteko prest dago, bai. 3 milioi euroko kontu-saila daukagu, prozedura administratiboan beharrezkoa dan guztian inbertiduteko, betibe, ulertzekoa danez, obregaz zerikusirik badauka, Aldundiak hortxe bertan esku hartzen daualako obren arloan, badakizuenez.

Izan be, korrika joan gura badogu be, nire ustetan arlo fisikoari begira ia-ia ezinezkoa izango da aurton obra hori egin ahal izatea. Uste dot, baina, halanda be, barriro dinot, aurrekontuen proiektuko kontu-sailean 3 milioi euro dagoz horri aurre egiteko.

Sailburuaren eta nire, ahaldun nagusi honen, arteko topaketea aitatu dozu.

Orduantxe esan nebenez, eta eutsi egiten deusat eta oraintxe be errepikau egingo dot, orain dala hilebete batzuk baino hobeto gagoz. Egon bagagoz.

Galdakaorako eta Bilboko hegoaldeko auzoetarako proiektuak daukaguz adostuta.

Bat gatoz trazadu biakaz. Bai, trazaduak, horixe bera dalako zehazten gabilzana: trazadua. Trazadua bera be bada informazino-azterlanek zehazten dabena. Informazino-azterlana zer dan eta eraikuntza-proiektua zer dan jakin beharra dago. Trazadua eta era bateko zein besteko eremuetatik zelari igaro.

Hain zuzen be, trazadu horreek dira bileretan eta sailburuagaz egindako azken bilera horretan be partekatu diranak. Sarratuko intermodaletik abiauta, 5. linearen trazaduak Galdakaoko erdialdea zehartzen dau, ospitaleagaz dauka lotunea, eta, aldi berean, Euskotreneko lineagaz be bai.

Horretan erabat ados gagoz (Gobernua eta Aldundia), erabat ados. Usansoloko ospitaleko lotuneagaz eta Euskotreneko lineetako lotuneagaz, Busturialdetik zein Durangaldetik datozan lineak be horra ailegau daitezcan. Era berean, lanean be bagagoz, urtenbide onena egituratzeko eta hori holan egin ahal izateko, lotune hori ezinbestekoa be badalako metroa Bizkaian hedatzeko proiektu horretan. Izan be, zentzun osoa emoten deuto trenbidearen erabilereari, osoa.

Holantxe partekatzen dogu, barriro dinot, Gobernuak eta Aldundiak.

Era berean, partekatu egiten dogu lehenengo inbersino hori, lehenengo eraikuntza hori erdibana (%50) finantzauko dogula, aurreko metro-sarea osoan lez. %50na.

Operadorea Euskotren izango da, 3. linean egiten dauan lez. Barriro dinot, hemen be, fondo europar horreek egon ezkeru eta behar bestekoak izan ezkeru, lanak lizitau ahal izango dira 2021. urtean edo 2022an egin daitekean zatian, eta lan horreek lizitau eta esleitzen dauzana ez da Aldundia, badakizuenez, ez da Aldundia.

Dana dala, fondoetara aurkezten dan proiektua prestatuako proiektua izan behar da. Arlo administratiboari begira uneotan egin ahal izateko prest dagoana.

Edozelan be, barriro dinot, zuok aurrekontuak onartuko ez dozuezala esan dozuen arren, guk geuk badaukagu kontu-sail bat aurrekontuetan, une honetan obrako zeozer betearazoterik badago, aukera hipotetiko horri aurre egin ahal izateko.

Ez daukat denpora gehiago, baina gero, gura badozu, Bilboko hegoaldeko auzoei buruz be berba egin ahal deusut, horretarako guztirako azalpena be badaukadalako.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Diputado General. En el turno de réplica, señor Méndez Urigoitia, tiene la palabra.

El Sr. **MÉNDEZ URIGOITIA** jaunak: Muchas gracias, de nuevo. Muchas gracias por sus explicaciones.

Ahora es el momento, señor Rementeria. Lo ha dicho usted. Sin embargo, en su intervención, se ha centrado en explicar la importancia de los fondos europeos Next Generation. Ese es nuestro momento. Parece que ese momento llega desde fuera. No tenemos un momento interno, no tenemos nuestro propio momento y ustedes solicitan esos fondos, para que la llegada del metro a Galdakao se convierta en realidad. Si no, dicen que va a ser imposible, que ese proyecto será inviable sin esas ayudas. Creemos que esa no es la actitud. Debemos buscar financiación sí o sí. Usted ha mencionado que el coste de esos dos proyectos sería de 700 millones de euros seguramente. Sin embargo, el otro día, lo que ustedes presentaron era un poco menos, 350 millones de euros para Galdakao, para los fondos, y entre 195 y 260 millones para Rekalde (lo que dijeron hace una semana), eso es. Por tanto, viendo, además, los proyectos que ya están en marcha para las carreteras, tienen su coste, y es similar.

La carretera subfluvial, unos 400 millones de euros. La Supersur, la fase 1-2, sin contar lo que se ha gastado hasta ahora, otros 200 millones. Ahí tiene 700 millones. Sin contar lo que han gastado hasta ahora, lo cubrimos prácticamente. Por tanto, no digan que debemos impulsar una movilidad sostenible. Eso no es cierto, no es cierto. Insisto. Sí hay dinero. La cuestión es cómo lo utilizan y dónde lo invierten. Ahí está la clave, y parece que el futuro no pasa por los ferrocarriles, ni tampoco por las líneas de metro, pasa por las carreteras, y eso está muy claro. Ahí está el dinero, ahí está el dinero.

“Ados gagoz trazaduakaz”, esan dozu. Nik neuk noiztik eta nogaz itanduko neuskizu. Izan be, hilaren 13an be harri eta zur geratu nintzan, esaldi hau esan zenduanean, eta komatxoen artean jarriko dot: “hona hemen beti-beti nabarmendu doguzan printzipioetako bat: lehendik dagozan azpiegiturei atera behar jake onurea”. Benetan? Benetan berretsi daikezu 4. eta 5. lineako hasierako proiektuek lehendik dagozan azpiegiturei onurea ateraten eutseela? Idatzitako proiektuetan holantxe agertzen zala? Ziur zagoz? Edo agian konturatu egin zarie bitasunak sortzen zengozela, lineen arteko lotune-faltea egoala eta eragile sozialek nahiz EH Bilduk berak proponduten dogunetik hurbilago dagozan proiektu barriak aurkeztu dozuez? Hori be azaldu egin beharko zeunkeala uste dot. Proiektua aurkeztu dozue. Autonomia-erkidego mailan aurkeztu dozue. Zeuk esan dozun lez, Estaduaren berrespena faltau da, eta, gero, Bruselara eroan behar da.

Sánchez y Urkullu se han reunido esta semana. ¿Tenemos alguna noticia? ¿Sobre lo que han hablado respecto a los fondos europeos y las infraestructuras ferroviarias? Simple curiosidad, pero quizá tengan información.

Behin eta barriro esan dozu aurreikuspen faltsoetan jausi behar ez garala. Hilaren 13an, esne-saltzailearen ipuinaren alegiaren bidez azaldu zeunskun, baina uste dot zu antzetzen zagozan alegia ez dala hori, antzetzen zabilzana bildots-larruazala daukan otsoarena dalako. Mobikortasun jasangarrirako proiektua saldu gura deuskuzu, baina, gero, ez da holakoa, errepideak daukazalako helburu. Zuk treni buruz berba egiten dozu, baina errepideak egiten dozuz. Halanda ze, egokia ez dan alegia darabilzu. Askoz be jasanezinagoa dan sistemea prediketari zagoz. Trazaduei buruz berba egin dozunean, honako hauxe be esan dozu: “urratsez urrats. Ikusten joan beharra dago... Ikusiko dogu gero kontuan hartuko dogun...”. Nik neuk zergaitik ez dozuen kontuan hartu itandu deusut. Zergaitik ez diran Aperribai eta Bengoetxe proiektuan agertzen. Zergaitik ez dan Usansoloko ospitaleko lotunea agertzen. Zuk pazientzia eukiteko esan deustazu. Nire pazientzia mugabakoa da, baina zergaitia jakin gura dot. Ez nik, kasu honetan Galdakaoko biztanleek jakin gura dabe, hobe esanda. Zure esanetan, une honetan ez dago pretauta arlo administratiboari jagokonez. Justifikau daigun une honetan zer dagoan pretauta arlo administratiboari begira. 4. lineagaz berbera jazoten da. Gure eretxiz, ezelako aztarnarik emon ez badozu be eta gero erantzungo dozula esan badeustazu be, pentsauezina da metroko linea bat zehartzen dauzan auzoetako erdialdetik ez igarotea, hau da, Errekaldek, Iralak eta, egia esan, Zorrotzak be geltokiak behar dabez euren auzoetako erdialdean, eta ez dabe funikularrik behar, baita Zabalburuko geltokia be. Zuk proiektu zenduan irudian, agertzen ez zala uste dot. Era berean, jakin egin gura neuke aurkeztuko dozuen proiektuan agertuko dan ala ez.

Denporea agortzen jatanez, aurreko agerraldian egin deusudazan galdera batzuk erantzun ez deustazuala aitatu baino ez. Erantzutea gura neuke eta, mesedez, frustrazinarako errazoi barririk ez sortzea Galdakaon eta Errekalden. Konpontzen lagundu eizue.

Eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Méndez Urigoitia. En el turno de réplica, señor Diputado General, portavoz de la Diputación, tiene la palabra.

El Sr. **REMENTERIA MAIZ** jaunak: Muchas gracias, señora Presidenta, de nuevo.

Mire, quería terminar, ya que no me ha dado tiempo en el primero.

Metroak Bilboko hegoaldeko auzoakaz daukan lotuneari buruz gengoan berbetan. Trazadu honetan, kontuan hartzen dira Aldundi honek funtsezkotzat jo ebazan eta ahaldun nagusi honek funtsezkotzat jo ebazan maximak, hain zuzen be, baina 2018ko maiatzetik, gero. Linea honi jagokonez ez eze, metroaren edozein luzapeni jagokonez be bai, eta, besteak beste, Bilbon bertan jente gehiagori eta gune gehiagori zerbitzua emongo eutsen proiektua izatea.

Errekalderako eta Iralarako urtenbide eraginkorra eskainiko eban proiektua izatea, baina Zorrotza zein Basurtu auzoetarako be bai (holantxe adierazo eban ahaldun nagusi honek).

Zelan edo halan lehendik dagoan azpiegitureari onurea ateraten dakien proiektua izatea, garraio publikoa eraginkorragoa izan daiten. Ganera, informazio-azterlan horrek, bi aukera horreek kontuan hartuta, ezelako zalantza barik hobetzen dau helburu horreetarako aurretiaz egoana. Hobetu egiten dau, ezelako zalantza barik. Askoz be eraginkorragoa da, askoz-askoz be eraginkorragoa, esan deusudanez, aurrekoa baino askoz be eskuragarriagoa da herritarrei jagokenez.

Halanda be, oraindik honek badauka ziurbakotasun eta mugarriren bat linea honi jagokonez.

FEVEko linea euskal instituzinoei transferidu behar jake.

Zorrotza lurperatzeko urtenbidea gauzatu behar da Bilboko Udalak eta ADIFek sinatu daben hitzarmen horretan.

Irauregi inguruan joango litzatekezan kotxetegiak.

Irauregin intermodala jarteko aukerea, Enkarteritik datorren linea intermodal moduan erabili ahal izateko eta, gero, metroko linea honetan integretako.

Azken diseinua, jakina, hori Abandoko geltoki intermodalean amaitzen dalako eta hori linea horren helmugea izango litzatekealako.

Administrazioak, eta barriro dinot, administrazioak gai horreetan guztietan dabilz lanean.

Horixe proiektetan da 4. linearen trazaduari jagokonez.

Llegados/as a este punto, yo me quedo asombrado con una cosa. Izan be, Méndez jauna, zu hona zatoz, tribunara, eta emoten dau zuok zariela eta zu zarala metroaren aurrendaria. Bertora zatoz eta era sutuan defendiduten dozu metroa, “zuok zarielako egin gura ez dozuenok eta alternatibeagaitik dala, errepideakaitik dala...”. Guk errepideen arloko eskumena baino ez daukagu. Aldundiak errepideen arloko eskumena baino ez dauka, ez metroaren arlokoa. Metroan, lagundu egiten dogu, eta, gero, horren inguruko gai bat azalduko deusut. Dana dala, jakina, izan be, Aldundiak, instituzino honek, Eusko Jaurlaritzeak eta arku parlamentario honetako alderdi politiko batzuok 25 urte, 25 urte daroaguz metroa bultzatzen, hasieratik. 25 urte. Esango deustazu zuk non zengozen orain dala 25 urte? Herentzia politiko hori. Non zengozen zuok orain dala 25 urte? Zer egiten zagoze orain? Zer egiten zabilze orain? Ez dakit, domina batzuk jarri gurean zabilze, metroaren inguruko proiektu batzuk bultzatzearren.

Por favor, cada uno/a ya sabemos qué labor desarrollamos en este país. Yo me alegro de que ustedes vean el metro así ahora, me alegro, pero cada uno/a debemos decir la verdad. Diciendo verdades, no demagogia, y recalando a la ciudadanía lo que quiere escuchar.

Diciendo verdades, por favor, es lo que debemos hacer. Mire, he apuntado las palabras que mencionaba usted. Son las siguientes: “mobimentu arraroak, adarra jotea, gardentasun txikia, sí hay dinero pero ustedes no quieren llevarlo a cabo”. Ustedes dicen esas cosas aquí, y las dice, señor Méndez. Así no vamos a ninguna parte. Así no se puede alcanzar ningún acuerdo. Esto es demagogia. Lo que ustedes hacen: demagogia. Al menos, nosotros/as tenemos claro qué debemos hacer: se deben llevar a cabo, hacer esas dos líneas. Por supuesto que sí vamos a presentarlas y hemos presentado la línea 5 de la manera que se contempla en la tramitación administrativa y en el proyecto constructivo a los fondos europeos, y ya veremos qué logramos por esa vía. Sin embargo, la responsabilidad de cada persona, bakotxaren erantzunbehar-arloak geure gain hartuta, arlo bakotxeakoak.

Salgaietarako trenbideari buruzko erantzunari jagokonez, trenbidearen administratzailea danak erantzun beharko dau. Zuk zeuk ondo baino hobeto dakizu nor dan, eta ez da Aldundia, hain zuzen be. Hori dala eta, Eusko Legebiltzarrean itandu beharko deutzazue jagokonari. Edozelan be, erantzunbehar arlo horretan eta bakotxaren eskumenpean, zuok Galdakaon gobernetan dozue. Zuok, EH Bildu, gobernetan zagoze, eta alkatetzea daukazue Galdakaon.

Zuok badakizue Bizkaiko Foru Aldundian metroa sustatzen doguna, baina ez gure eskumenekoa dalako, lagundu egin gura dogulako baino. Izan be, gure ustetan, mobikortasun jasagarria da, mobikortasunerako iragaitzea da eta 25 urte daroaguz hori bultzatzen.

Nik neuk ikuspegi honetatik itantzen deutsut, eta kontuan daukat Galdakaok oso finantzaketa edo egoera finantzario jasagarria daukala, gerakin handi batzuk, hain zuzen be. Hori esanda eta bertotik entzun dodan guztia kontuan hartuta, Méndez jauna, laguntzeko prest zagoze zuok? ¿Están dispuestos/as a ayudar? No solo se trata de lanzarlo aquí. Si no de qué estoy dispuesto/a a hacer. Yo, ustedes, a favor de esto. También deberían responder a eso.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señor Diputado General. Punto quinto del Orden del Día.

El Sr. **SECRETARIO SEGUNDO / BIGARREN IDAZKARI** jaunak:

5.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Pregunta oral en pleno ([R.E.11/E/2021/0000063](#))

Autor: Fernández Medrano, Héctor (EB)

Asunto: Las condiciones necesarias para que el gobierno foral se plantee unos presupuestos participativos.

Documento

([R.E.11/E/2021/0000063](#))

Boletines: [Admisión a trámite](#) (53A)

Expediente: ([11/B/25/0001964](#))

Principal:

5.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan eretxi ezker, bozkatzea:

Jatorrizko ekimena: Ahozko erantzun-eskea Osokoan ([11/E/2021/0000063SE](#))

Egilea: Fernández Medrano, Héctor (EB)

Gaia: Foru gobernuak aurrekontu parte-hartzaileak planteateko beharrezkoak diran baldintzak

Dokumentu nagusia: ([11/E/2021/0000063SE](#))

Aldizkariak: [Izapidetzeko onartzea](#) (53A)

Espedientea: ([11/B/25/0001964](#))

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Un inciso. Si alguien quisiera intervenir desde su escaño, les comunico que es posible. Simplemente, recordárselo.

Dicho lo cual, corresponde el turno al juntero que ha presentado la iniciativa. Señor Fernández Medrano, tiene la palabra.

El Sr. **FERNÁNDEZ MEDRANO** jaunak: Muchas gracias.

Ganbera honetan partaidetzazko aurrekontuei buruz aurkeztu diran proposamenei buruzko ahozko erantzun-eskearen justifikazioan, gauza bi egiaztetan genduzan:

Orain dala gitxi, Partaidetzarako Foru Planari buruzko agerraldian, epe luzerako helburu moduan be ez ziran agertzen.

Bestetik, historiari begira, oposizioak Ganbera honetara ekarri ebazan ekimen guztiak alderdien arteko erretorika hutsa izan ziran, eta porrot egin eben ekimen moduan.

Interpretazio desbardinak egin dira udal-esperientziei buruz, ulerrarazo egin da herritarrek aurrekontuen inguruan egindako alegazioek herritarren partaidetzea agortuko leukiela zentzun horretan, baina uste dogu partaidetzazko aurrekontu horreek behar-beharrezkoak dirala epe ertainari begira eta, partaidetzarako eskubidearen ondorioz derrigorrezkoak diran joera instituzionalakaz konpromisoa hartu badogu, nonoiz hasi beharko garala.

Halanda ze, hauxe itantzen dogu: zein dira beharrezko baldintzak, gaiaren zentzun kanonikoan Foru Gobernuak partaidetzazko aurrekontuetarako prozesua abian jartea onartu daian? Aurretiazko proiektua eta aurrekontuaren zati baten esleipen eksklusiboa, herritarren erabagi zuzenaren arabera inbertiduteko.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Fernández Medrano. En el turno de réplica, señora Bengoetxea Otaolea, portavoz de la Diputación, tiene la palabra.

La Sra. **BENGOETXEA OTAOLEA** andreak: Muchas gracias, Fernández jauna.

Zuri erantzuteko, onartuko deustazu Bizkaiko Foru Aldundiko partaidetza-ereduari buruz berba egitea. Eredu horrek gizarte zibilaren inplikazioa errazten dau zeregin publikoan, kohesino soziala bultzatzen dau eta honako balio honeek defendiduten dauz: tolerantzia, integrazioa, alkartasuna eta bardintasuna. Halanda ze, ekintza politiko eta administratiboa eraginkorragoa eta zilegiagoa da, politika publikoetan kontuan hartzen daualako herritarren jakintzen, erespideen eta esperientzien adierazgarri dan aberastasun osoa. Hori funtsezkoa da gure politika publikoen garapenean, eta, halanda ze, Aldundi honen aurrekontuen garapenean be bai. Geure gobernu-ekintzan islatu gura dogu alkarlanerako zein partaidetzarako zabalik daukaguzan arloen garapenean, hain zuzen be, gure herritarrek adierazoten eta eskatzen deuskuen hori.

Herritarren eta eragile instituzional, sozial eta ekonomikoen esku dagoan aukera-eremu honetan, topaguneak bilatzen doguz, adostasunak lortzeko eta konpromisoa zein

alkarlana bultzatzeko. Horretarako, entzun, lotuneak ezarri eta herritarren erabagiak zein zeresana be sustatzen doguz eurakan eragina daukien gaitan.

Batzorderatzean be azaldu neban. Herritarren preminak erantzun bideragarri bihurtzeko gai dan eredu instituzionala eta honako hauxe oinarri daukana:

1. Herritarren partaidetzea ezinbesteko tresnea da Bizkaiko Foru Aldundiaren gobernantza-ereduan, eta funtsezko elementua da (ezin zan beste era batera izan), geure politika publikoak diseinetako, ezarteko eta kudeatzeko orduan.

2. Herritarren partaidetzea geure kudeaketan kontuan hartzeko mekanismo horreek aniztasun sozial hori integretan laguntzen dabe, lurraldeko egoiliarren interesak agenda publikoan sartzeko prozesua sustatzen dabe eta, horren ondorioz, gizarte zibilaren eginkizuna be indartzen dabe.

3. Herritarren partaidetzarako berezko eredu horrek behar diran baliabideak eskaintzen dauz, lurraldeko herritarrek eta eragileek partaidetzarako eremuak, kanalak zein prozesuak eskuratzeko aukera euki daien eta lurraldean alkarregaz bizi diran era guztietako eretxien zein aurreikuspenen agerpena be bermatu daiten.

4. Partaidetzarako aurreikusitako organu eta eremu formalak daukaguz, eta euren zeregina modu berezian da garrantzitsua, euren lanaren helburu diran sektoreen inguruko ikuspegi kualifikaua eskaintzen dabelako. Halanda ze, erakunde sozialen partaidetzeak, batetik, eta prestigio handiko personen partaidetzeak, bestetik, balio handia emoten deutsee eremu horreei eta, horren ondorioz, gure kudeaketari be bai, aurrekontuak barne, gizarte zibilaren aniztasunaren zein aberastasunaren adierazgarri dira-eta.

5. Gure eredua eredu argi, zehatz eta publikoa da. Nire ustetan, batzorderatzean be ez neban ostendu, Bizkaiko Foru Aldundia jagokozan eskumenen titularra da oraindokarren, bete-betea, eta, era berean, hartzen dauzan neurrien ganeko erantzunbeharra dauka oraindokarren. Horixe da eredua.

Horrexegaitik, bere indarra nahiz argitasuna nabarmendu gura neukez, eta gizartearen zein herritarren partaidetzea bultzatzen, hobetzen eta indartzen segiduko dogula adierazo gura neuke.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señora Bengoetxea Otaolea. En el turno de réplica, señor Fernández Medrano, tiene la palabra.

El Sr. **FERNÁNDEZ MEDRANO** jaunak: Muchas gracias, señora Presidenta.

Eskerrik asko Aldundiaren partaidetza-ereduari buruz emondako azalpenakaitik, baina emoten dau bertan egiten diran itaunen zentzunari zehatz-mehatz ez erantzuteko eguna dala gaur. Txarkeria barik dinot hori. Lehen egunean batzorderatzean Partaidetzarako Foru Planari buruz azaldu zenduana entzun neikean barriro edo Aldundiaren panfletoren bat hartu neikean.

Hona hemen guk gura genduana: beste batzuetan bertan ABP edo ekimen moduan jorratu dan gaia zeharka lantzea.

Nire eretxiz, aurretiazko eztabaidetan, aurreko urteetan, argi eta garbi geratu da herritarren partaidetzea konsultatzat, konsulta-prozesutzat jotean, oro har pobretzen doguna partaidetzearen esangurea eta, erreferentziagaitik edo lotureagaitik, partaidetzazko

aurrekontuak eurak. Hau ez da eretxia konsultetako tresna eksklusiboa, alderdi politiko guztiok bertan adostu ahal izan dogun horretatik harago; esate baterako, herritarren alegazioak eta dana dalakoak. Aurrekontuen urteko zikloan demokrazia zuzenerako tresnak edo, esan daigun, prozesuak txertatzea da kontua, eta hori ez da konsulta-prozesua, beste gauza bat baino. Uneren batean zelan proponidu zan kontuan hartuta, ez dogu uste bateragarria danik ordezkartzeko demokrazian egoteagaz. Gure ustetan, demokrazia zuzenerako mekanismo horreek zeozelan emon daitezke batera, eta horren osogarri izan daitezke. Ganera, oxigenau be egiten dabe, eta, zeozelan, herritarren partaidetza zuzena apurka-apurka sartzen dabe kudeaketa publikoan, jakina. Egia da horren aldeko testuinguru soziala egon behar dana. Hori landu egin daike, eta lantzen zabilzelakoan nago, jakina, baina, era berean, horren aldeko testuinguru sozial horren arabera testuinguru instituzionala egon behar da. Uste dogu hori zeozelako akordu publikoan islatu behar dala eta, bertan, partaidetzazko aurrekontuen kontu horren alde egin behar dala.

Hori esanda, agirikoa danez, albo batera ixten dodaz probintziaren kudeaketako zintzotasuna eta gardentasuna, hori jakintzat emoten da-eta. Hona hemen zergaitik aurkeztu dogun ahozko erantzun-eskea eta ez ABP edo antzeko zeozer: partaidetzazko aurrekontuen gaian pazientzia euki beharra dagoala ulertzea edo aditzea, zelan edo halan horren ondorioz aldaketa nabaria egin behar dalako kultureari eta antolakuntzeari begira. Horretarako, adostasun orokorra euki beharra dagoala uste dogu. Gure ustetan be (30 segundo daukadaz), tokian tokikoa eta, hurbiltasunez, probintziakoa demokrazia eta herritartasuna eratzeke gune pribilegiatuak dira termino substantzian, eta interesgarria izan leiteke leku horreetan gauzatzea.

Guretzat, Norberto Bobbiok inoanez, erabagiak gehiengoaren bidez hartzeke prozesua ez eze, horra ailegetako partaidetzazko prozesua be bada demokrazia. Gure eretxiz, partaidetzazko aurrekontuak egiteke gai honek landu beharko geunkean alderdi pedagogikoa dauka, eta, gure eretxiz, Bizkaiko aurrekontuetan ezartea adierazgarria izan leiteke, partaidetzea bera eta geure jentea kontuan hartzeke orduan.

Parkatu, luzatu egin naz-eta. Eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Fernández Medrano. En el turno de réplica, señora Bengoetxea Otaolea, portavoz de la Diputación, tiene la palabra.

La Sra. **BENGOETXEA OTAOLEA** andreak: Muchas gracias por sus aportaciones.

Egia esan, partaidetzazko aurrekontuak tresnea dira, eta Bizkaiko Foru Aldundiak partaidetzarako tresna batzuk daukaz. Ez, hau, baina beste batzuk, bai. Egia esan, aurrekontua politika publikoetarako baliabide publikoak erabiltea baino ez da, eta, kasu honetan, lehen azaldu dodanez, gure ereduaren arabera, partaidetzapekoak dira. Arabere gehiago, orain dala gitxi, zuok badakizuen, Bizkaiko Foru Aldundiko Gizartearen eta Herritarren Partaidetzarako Plan barrian, azaldu neban lez, herritarren partaidetzarako prozesuaren bidez egiten da, eta, horri esker, garatu beharreko 14 jarduketa zehaztu ziran.

Hori dala eta, aurrekontu honek lan bateratuaren emoitzea dira, beharbada ez dot lehen argitu, eta partaidetza sozialerako organu zein foroetan geugaz lan egiten daben eragile guztien bidez egiten da. Organu egonkor horreetan, hain zuzen be, ekimenak nahiz jarduerak zehazten dira eragileakaz, eta, gero, aurrekontu batean gauzatzen dira politika publikoen kudeaketarako. Horrezaz ganera, barriro dinot, holan egitean, geure kudeaketeak hobera egiten dau, eraginkorragoa da, baina, hori bai, geure eskumenen bereizgarritasunari

eusten deusagu, gure ereduan erabagiak hartzeko erantzunbeharra instituzinoan bertan dagoalako oraindokarren.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señora Bengoetxea Otaolea. Punto sexto del Orden del Día.

El Sr. **SECRETARIO SEGUNDO / BIGARREN IDAZKARI** jaunak:

6.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Pregunta oral en pleno ([R.E.11/E/2021/0000109](#))

Autor: Fernández Angulo, Amaya (GM/TB-PPB)

Asunto: Apoyo institucional para alcanzar el equilibrio entre la vida familiar y laboral.

Documento Principal: ([R.E.11/E/2021/0000109](#))

Expediente: ([11/B/25/0001998](#))

6.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan eretxi ezker, bozkatzea:

Jatorrizko ekimena: Ahozko erantzun-eskea Osokoan ([11/E/2021/0000109SE](#))

Egilea: Fernández Angulo, Amaya (GM/TB-PPB)

Gaia: Familia- eta lan-bizitzaren arteko oreka lortzeko, erakundeek emoten daben laguntza

Dokumentu nagusia: ([11/E/2021/0000109SE](#))

Espediente: ([11/B/25/0001998](#))

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Corresponde el turno a la juntera que ha presentado la iniciativa. Por tanto, señora Fernández Angulo, tiene la palabra.

La Sra. **FERNÁNDEZ ANGULO** andreak: Eskerrik asko, mahaiburu andrea.

Zuok ezagutu eta guk erantzun-eskean azaltzen doguzan argudioak kontuan hartuta, itandu eta jakin egin gura dogu zer neurri barri hartuko diran norberaren bizimoduaren, lanaren eta familiaren arteko beharrezko orekara hurreratzeko, hori lortzen ahalegintzeko.

Eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias. En el turno de réplica, señora Laespada, portavoz de la Diputación, tiene la palabra.

La Sra. **LAESPADA MARTÍNEZ** andreak: Muchas gracias, señora presidenta.

Eskerrik asko, Fernández andrea, andren eta gizonen desbardintasunei buruz barriro berba egiteko aurkeztutako erantzun-eskeagaitik.

Egia esan, zure justifikazinoa irakurri dot, eta ez nator bat. Sor eta lor geratuko ez zaralakoan nago, zuk eta biok bateragarritasunerako politiken inguruan euki daikegun begiradea urruna eta desbardina dalako. Era berean, ez nator bat, lengoaia neutrala ez dalako. Orain, bai, bizitza personala aitatu dozu, baina zure ekimenean ez dozu bizitza personala aitatzten, familia eta lana baino ez dituzu aitatzten, eta lengoaia ez da neutroa, aitatzten ez dana ez dago. Izan be, oreka hori jaiotza-tasearen beherakadeagaz, andrakaz bakarrik lotzen dogunean,

emoten dau androi botaten deuskuela biztanleen zahartzapenaren errua, eta, zure ekimenean, zainketearen zama guztia eta biziaren jasagarritasuna bateragarritasun horri egozten jakozanez, emoten dau androkoz baino ez daukala zerikusirik. Andra feministok aspalditik gabilz hori esaten, eten barik, hau da, begirada feministea beharrezkoa da zainketetan, bateragarritasunean eta baterako erantzunbeharrean, hain zuzen be. Norberak betaurreko moreak jarten dauzanean, nekez kenduko dauz. Betaurrekoak jarteko eskatu gura neuskizu, Fernández andrea.

Familiaren eta lanaren orekea lortzeko laguntza instituzionalari buruz itandu dozu. Hara, jakina, geure ekarpena egiten dogu Bizkaiko Foru Aldundiak esleitutako eskumenen bidez, esleituta daukaguzan eskumenen esparrutik urten barik. Horixe bera da Ganbera honetan be onartu genduan tresna garrantzitsuena, hau da, Andren eta Gizonen Bardintasunerako bagilaren 20ko 4/2008 Foru Araua. Arauan, behar diran neurriak azaltzen ziran eta azaltzen dira, bateragarritasun hori sustatzeko, foru-sektore publikoko beharginei jagokenez, 2. tituluko 8. kapituluan eta 33. artikuluan, hain zuzen be. Dana dala, ez deusuet irakurriko, minutu bat geratzen jatalako. Era berean, eskualdeaz ganeko baliabide eta zerbitzu sozial zein bateratuen arteko bateragarritasuna sustatzea proponiduten da, 5 j) artikuluan, hain zuzen be. Bardintasunerako Organuan proponidutako programetarako eta zerbitzuetarako neurriak proponiduten doguz, 8 n) artikuluan, hain zuzen be. Foru Arauan, zeharkako tresnak proponiduten dira, diru-laguntzetan, berbarako, 45. artikuluko g), e) eta i) idatz-zatietan, hain zuzen be. Bertan, diru-laguntzako eskatzaileek bateragarritasunaren alde ezarritako neurrietako balorazino-erespideak zehazten dira. Bestetik, 46 a) artikuluan, onuradunek bateragarritasunerako neurrien inguruan daukiezan betebeharrak zehazten dira.

Foru Arauan, betebeharrak be zehazten doguz, Aldundiaren era bateko eta besteko eskumen-arloetan bateragarritasuna bultzatzeko; berbarako, kirol-jardueretan zein ohitu osasungarrietan, 52. artikuluan; eta, Enpleguan, 59 a) artikuluan, 59 i) artikuluan. Jasagarritasunean eta Ingurune Naturalean, 60 g) artikuluan. Uri Plangintzan eta Azpiegituretan, 61 h) artikuluan.

Halanda ze, baterako erantzunbeharra eta bateragarritasuna zeharkako egin doguz Foru Arau osoan, hain zuzen be, Bizkaiko Foru Aldundiak garatzen dauzan ekintza guztietarako. Eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora Laespada. En el turno de réplica, señor Fernández Angulo, tiene la palabra.

La Sra. **FERNÁNDEZ ANGULO** andreak: Eskerrik asko, mahaiburu andrea.

Bai, bada, hain zuzen be, lana, familia eta bizitza personala bateragarri egitea gure sasoiko arazo kezkarria da, eta, zer esanik ez, bizitza personala, lana zein familia bateragarri egitea gizarte aurreratuen erronka da oraindokarren. Horren arabera, hain zuzen be, lanaren garapenari era orekatuan aurre egin behar jako, bizitza personalaren eta familiarraren kalidadea albo batera itxi barik. Ezelako zalantza barik, gaur egun, oraindokarren desoreka handia dago lan-arloaren eta familia-arloaren artean. Denporearen eta lan-eskakizunaren inguruko lan-egoerek talka egiten dabe familiaren arretearen eta bizitza personalaren garapenaren ondorioz sortzen diran erantzunbeharraz. Hori dala eta, lana, familia eta bizitza personala bateragarri egiteko politikek gero eta zeresan handiagoa euki behar dabe gizarte garaikidean. Bertan emoten diran desorekak eta eskaintzen diran neurriak leku nagusian jarri behar dira agenda politikoan eta herritarren agendan. Horrezaz ganera, geure galderan be azaltzen dogunez, andrak dira, androk gara etxea eta familia jagoten ia-ia denpora bikotxa emoten dogunak gizonen aldean. Halanda ze, familiaren eta lanaren bateragarritasuna konpontzen dogu zeregin bikotxa geure gain hartzean, hau da, lantokian garatzen doguna eta

familia jagoten be garatu behar doguna. Modu berean, oraindokarren lanaldiaren eta familiaren artean oreka topetako arazoei andrek aurre egin behar deutseenez, familia jagoteko asmotan lanaldi parziala daukien beharginen %95 andrak dira.

Hara, nik neuk eten barik autortuko deusut, eta gaur eztabaida honen hasierea baino ez da, Batzarrotako jardueran protagonismo handiagoa eukitea gura dodana. Gauzak egin dirala? Ezelako zalantza barik. Gobernu guztietan, instituzino guztietan, arlo horretan dabilz lanean. Zuk 4/2018 Foru Araua, Andren eta Gizonen Bardintasunerako Foru Araua, aitatu deustazu, zeharkako politikei buruz berba egin deustazu, baina hona hemen nire galderea: Foru Arau hori onartu zanetik, paperean zer jarten dauan albo batera itxita, nik neuk, ezelako zalantza barik, ez dodalako kolokan jarriko zuk esan dozun ezer, zer helburu bete dira? Andren kontratu parzialen kopurua murriztu da? Zuk egitate eta datu objektiboen bidez egiaztatu daitezke zeharkako politika horreek guztiak frutuak emoten dagozana eta bateragarritasunaren arloan andren eta gizonen desbardintasunagaz zerikusia daukien era bateko eta besteko gaiak zuzendu dirana? Bizkaiko gizon eta androk hobera egin dogu arlo horretan? Izan be, jakina, hortxe dago Tribuna honetan dinogunaren, paper batean idatzi daikegunaren eta Parlamentu honetatik kanpo bizi dan jentearen errealdadearen arteko aldea .

Halanda ze, gure ustetan, politika publiko barriak sustatu behar dira. Gaur egun daukaguzanak ez dira nahikoak, oreka hori lortzeko eta bertara hurreratzeko. Babes handiagoa emon behar deutsegu guraso bakarreko familiei, familia ugariei, ama, aita edo seme-alaba desgaituak daukiezan familiei, adopzino anitzak egiten dabezanei edo daukiezanei, harrerako umeak daukiezanei... Erronka asko daukaguz aurretik. Ez, ez kezkatu, jaiotza-tasearen erronkea ez eze, zahartzapenaren erronkea be badaukagu. Gai honi askoz be leku handiagoa emon behar jako, niretzat funtsezkoa dalako gizarte modernoaren garapenean. Ganera, zuk badakizu Parlamentu honetan bere sasoiari jorratuko dan ekimena aurkeztu doguna, gai honetan aurrera egin ahal izateko. Guretzat ez da nahikoa joan dan legealdian egin ahal izan zana edo paperean idatzi daitekeana. Uste dot kaleko errealdadeagaz erabat bat ez datorrela.

Eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señora Fernández Angulo. En el turno de réplica, señora Laespada, portavoz de la Diputación, tiene la palabra.

La Sra. **LAESPADA MARTÍNEZ** andreak: Tira, niretzat oso pozgarria da zuretzat oso kezkarria izatea baterako erantzunbeharra, oso gustuko be eukiko nebalako Diputaduen Kongresuan erabateko gehiengoaz, Alderdi Popularrarena izan ezean, onartu zan Errege Dekretua... Bertan, baterako erantzunbeharrari buruz berba egiten zan, gurasotasun-lizentziei jagokenez, hain zuzen be, eta bardin-bardinak zein besterenduezinak dira gizonentzat nahiz andrentzat. Izan be, hortikxe hasi beharra dago. Aitatasun eta amatasun lizentzietatik hasi beharra dago, eta, zoritxarrez, lan hori feminista askok egin dogu gizonen onurarako. Sentiduten dot, baina hori holantxe da, horixe uste genduan. Halanda ze, ederto ikusten dot bidean topetea, baina, benetan, jesarri eta benetan lan egin daigun, ezelako zailtasun barik, Fernández andrea. Dana dala, benetan, zeu be jarri botoaren botoia sakatzen dozuenean, bateragarritasunak eta baterako erantzunbeharrak arlo guztietara eroan daiguzan, eta ez bakarrik Aldundiaren arlora. Eusko Legebiltzarrerara eroan, baina Espainiako Parlamentura eroan eta jagotzuena bozkatu. Besterik ez. Eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora Laespada. Punto séptimo del Orden del Día.

El Sr. **SECRETARIO SEGUNDO / BIGARREN IDAZKARI** jaunak:

7.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Pregunta oral en pleno ([R.E.11/E/2021/0000115](#))

Autor: De Madariaga Martin, Eneritz (EB)

Asunto: La respuesta residencial del Departamento de Acción Social para los menores extranjeros no acompañados con problemas de conducta.

Documento

([R.E.11/E/2021/0000115](#))

Expediente: ([11/B/25/0002002](#))

Principal:

7.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan eretxi ezker, bozkatzea:

Jatorrizko ekimena: Ahozko erantzun-eskea Osokoan ([11/E/2021/0000115SE](#))

Egilea: De Madariaga Martin, Eneritz (EB)

Gaia: Jokabide-arazoak daukiezan adinbako atzerritarrei egoitza-zerbitzua eskaintzeko Gizarte Ekintza Sailak emoten dauen erantzuna

Dokumentu nagusia: ([11/E/2021/0000115SE](#))

Espedientea: ([11/B/25/0002002](#))

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Señora De Madariaga Martín, tiene la palabra.

La Sra. **DE MADARIAGA MARTÍN** andreak: Badakizuenez, bidaide bako edadebakoentzako zentroetako egoera bortitzen gorakadea salatu barri dabe Zabalotxeko beharginek. Halanda be, egia be bada sareko beste zentro batzuetan be jazoten dana. Gure eretxiz, hiru gai honeen ondorioa da hori: jokabide-arazoak daukiezan edadebakoei eta euren preminei erantzun egokia ez emotea, Karrantza zarratzea eta sareko ganerako zentroetako okupazioa eta plazak jasteko aukerea emon ahal izango eben beste zentro batzuk zarratzea. Murillo jaunak astelehenean esan euskun ez ebala aurreikusten holako beste zentro bat edegitea, edadebako horreei nerabeentzako sare espezializauan emon ahal eutseelako arrete. Nik neuk ez dot uste hori holan izan daitekeanik, sare hori beteta dagoalako beti eta, jokabide-arazoak dagozanean, edadebako horreek Amorebietara, Loiura edo Urduñara bideratzea dalako ohikoena. Hori dala eta, barriri galdetzen deutsudaz, eta ez adabakiak, hurrengo sutearen pentzura, beharginentzat, artatu behar diran edadebakoentzat, baina jokabide-arazoak daukiezan edadebakoentzat be bai.

Besterik ez.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señora De Madariaga Martín. En el turno de réplica, señor Murillo Corzo, portavoz de la Diputación, tiene la palabra.

El Sr. **MURILLO CORZO** jaunak: Mahaiburu andrea, apoderados/as.

Señora De Madariaga, el mismo lunes ofrecí las explicaciones pertinentes, y hoy trae otra pregunta al respecto.

Dana dala, astelehen honetan bertan batzorderatzean egiten zenduezan azpimarratuetako baten arabera, umeen babeserako sareko egoitza-zentro guztiak saretzat hartu behar doguz, eta sare horrek bere osotasunean eskaerari emon behar deutso erantzuna tamainuan, kopuruan eta ezaugarrietan, profiletan be bai. Lurraldean familia-erreferenterik ez daukien edadebako etorkinen helduereak behera egin dauanez, 2018. urtearen amaieran 599 bizi-proiekturi erantzun behar izan geuntsen arren gaur egun 299 plaza dirala kontuan hartuta,

sarea diseinatu behar dugu barriro. Sare horretan, ganera, sare horretako elementu batzuk berrikusi behar dira. Zemendiaren amaieran, Karrantzari buruz itandu zeunstan zuk. Karrantzako zentroak 5 edadebakori emoten eutsen harrerea 12 plazatan, eta euretako 2k adin-nagusitasuna beteten eben hilebete horretan bertan. Beste 3ri, barriz, sareko zentroetan emon jake harrerea. Zorionez, guztiak, orain dala 3 eta 4 urte bizi izan dogun egoera desbardinaren ostean, guztiak itunduta daukien gehieneko okupazioaren azpitik dagoz. Halanda ze, sistematizat hartu behar dogula uste dot, era bateko eta besteko elementuak daukazan sare egituraturat. Edozelan be, esan dodanez, sarearen tamainua eta ezaugarriak hartu behar doguzan familia-erreferente bako edadebakoaren kopuruaren eta profilaren arabera izan behar dira.

Hori dala eta, eta zuzenean erantzungo deutsut badakidalako zehatz-mehatz erantzutea gura dozuna, hilerro, amaieran, hilerro, gitxienez, diputadu hau honako honeetxekaz batzen da: Umeen Zerbitzuko burua, Gizarte Urgazpenerako Foru Erakundeko gerentea eta sailean umeen arloko eskumenak daroazan Gizarte Administrazioaren zuzendaria, eta sare osoaren egoera berrikusten dogu. Berrikuspen horretan, kopuruari, profilei eta espezializazioari begira sareak une horretako, hilebete horretako preminei zelan erantzuten deutsien berrikusten dogu, eta, zelan edo halan, heldueren adierazleen... arabera, hurrengo hilebeteetan zelan bilakatu daitekean proiektetan dogu. Hortxe berrikusiko dogu, eta, une zehatz batean, eskatutako espezializazio-mailea be badaukien, Karrantzakoak edo beste batek lez, behar beste profil dagozala aurreikusten badogu, sare osorako erantzun egokia emongo dogu, plaza barriak eskainiko doguz eta, holan bajagoko, zentro barria be bai. Bien bitartean, zuk badakizu batez be arreta-profil hori helburu nagusi daukan proiektuagaz eta hezitzaileakaz egin behar doguna espezializazio-mailea, baita Karrantzakoak lako zentroetan be. Horreetxek dira gure tresnak, onerako eta txarrerako. Zuk zeuk aitatu dozuzan beste era bateko egoerei, zeozelan esatearren, egoera bortitzei jagokenez, beharbada eta horrexegaitik, segurtasuneko beste instituzio batzuek edo Fiskaltzeagaz be lan egin behar dogu, beste era bateko egoerak konpontzeko eta bideratzeko.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señor Murillo Corzo. En el turno de réplica, señora De Madariaga Martín, tiene la palabra.

La Sra. **DE MADARIAGA MARTÍN** andreak: Hara, galdera zehatza egin deutsut, eta erantzun zehatza itxaroten neban, baina bai eta ez dozu emoten. Zergaitik esango deutsut. Hara, zentro guztiak kontuan hartu behar dirala dinozu zuk. Ondo da. Edadebako gitxiago dagozala, sarea barriro diseinatu beharra dagoala. Barriro dimentsionatu behar dala dinozu zuk. Hori eufemismoa da, zentroak zarratzeko darabilzu, zure esanetan, ez daukagulako plazen okupazio handiagoa, guztiak azpitik dagozalako. Bai, zuk gogoan daukazu zein zan plaza-kopuru egokia Amorebietako zentrorako, adibidez? Zenbat ziran? Neuk gogorazoko deutsut, zure berbak eta zure sailekoak diralako. 30, 30 bai. Zer jazoten da? Gero, dekretuko letra txikia darabilgu, “tira, 40 behar doguz orain” esateko, “tira, 50 behar doguz orain, tira...”. Orain, 60 plazakoa da. Okupazioa azpitik dago, baina 60 plazakoa da. Zuon sailetik, oster, arreta egokia emoteko 30 baino gehiago egon behar zirala esaten zenden. Horixe da errealidadea.

Halanda ze, zuon diskursoa preminen arabera aldatzen zoazenez, zeuri dinotsut zentroak zarratu beharrean, honako hauxe egin behar dozula, bilera horretan sarearen plangintzea egiteko benetako asmoa badaukazue: plangintzea egiteko orduan, kontuan hartu zentroetako benetako plazak be egokitu behar dozuezala, orain 3k daukiezalako 60. Bertan lan espezializatu garatzea nahikoa gaxa danez, errealidadearen arabera egokitu, leku gehiago daukazulako eta, horri esker, kalidade handiagoko arreta hobea emoteko moduko zentro

txikiagoak euki daikezuzalako. Errazago ezin! Izan be, ezin da termino ekonomikoetan bakarrik pentsau, eta horixe bera da zuk gaur hemen proponiduten deuskuzuna. Hau da, “edadebako gitxiago daukadaz, sarea dimentsionau behar dot barriro”, baina pentsau be ez dozu egiten euki badaukazuzan zentro handiak banatu daikezuzala, barbarako. Ez dozu holakorik pentsau, kalidadeko arrete ahal izateko.

Horrezaz ganera, zure esanetan, emoten dau Karrantzakoaren itxiereak ez daukala ezelako zerikusirik gaur eguneko egoereagaz. Hara, ba, neurri batean, bai, eta zerikusi handia dauka, ganera. Izan be, lehenengo eta behin, zuk errazoia badaukazu be, eta 5 edadebako baino ez egozala dinozunean egia dinozun arren, honek zerikusia be badauka zure sailak zerbitzu hau diseinetako daukan moduagaz. Jakina, une batera ailegetean, ezin doguz artatu egon leitekezan 10ak edo 12ak eta 5 baino ezin doguz artatu, hau da, egoerea barriro dimentsionetan badogu, profilarren eta preminen arabera be egin daigun. Honako hauxe da arazoa, ostera: neurri bikotxa darabilgu bidaide bako edadebako atzerritarraz, eta, hain zuzen be, ez da zuk hainbatetan aitatzen dozun dekretuaren ezarpena, dekretuko bertako letra txikiaren ezarpena baino. Izan be, sail honek bidaide bako edadebako atzerritarrentzat zehazten dauzan baldintzak ez dira zuk tokiko edadebakoei sare osoan emoten deutsezunak. Neurri bikotxa dago, eta zerbitzuaren kalidade bikotxa be bai. Zuk, barriz, pentsau egin behar dozu egoereari onurea aterako deusazun eta sarean bertan bidaide bako edadebako atzerritarrei arreta bera, baldintza berberetan emongo deutsezun.

Nire aldetik, besterik ez.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señora De Madariaga Martín. En el turno de réplica, señor Murillo Corzo, portavoz de la Diputación, tiene la palabra.

El Sr. **MURILLO CORZO** jaunak: De verdad, pensaba que no tendría que responder a esto, pero si las necesidades son 600, la red debe dar una respuesta conforme a esas 600 personas. Si las necesidades son 300, deberé dar una respuesta diferente, para 300, para la mitad. Izan be, argi geratu daiten eta Osoko Bilkura honetako Batzar Egunkarian agertu daiten, De Madariaga andreak aitatzen dauan letra txikia 131/2008 Dekretuko xedapen gehigarria da, eta ez da ez txikia ez iluna: artikuluen zati bat eta, horren ondorioz, dekretuaren zati bat. Zer dino xedapen gehigarri horrek, ostera? Badinot ezelako zalantzarik geratu ez daiten. Sarea 2008. urtea baino lehenagotik dago abian, Bizkaiko zentroak 2008. urtea baino lehenagotik dagoz abian eta, jakina, ezin dogu pentsau dana sortzen dala norbera ailegetan danean edo Dekretu hori ailegetan danean. Halanda ze, dekretuaren uneko errealidadea hartu beharra dago kontuan, apurka-apurka helbururantz, artikuluetan zehaztuta dagoan horretarantz eraldatzeko. Horixe daukagu berbabide, ez besterik. Bai, guk eskaerearen arabera zarratu eta edegi egingo dogu. Era berean, erantzuna espezializauko dogu, profilek erantzun espezializaurik behar badabe. Karrantza edegi genduanean lez, etorkizunean be egingo dogu.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señor Murillo Corzo. Punto octavo del Orden del Día.

El Sr. **SECRETARIO SEGUNDO / BIGARREN IDAZKARI** jaunak:

8.- Examen, debate y votación, en su caso,

8.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu,

del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Pregunta oral en pleno
([R.E.11/E/2021/0000125](#))

Autor: Rahona Garay, Iker (EHB)

Asunto: Programa Vasco de Recuperación y Resiliencia 'Euskadi Next 2021-2026'

Documento **Principal:**
([R.E.11/E/2021/0000125](#))

Expediente: ([11/B/25/0002008](#))

eztabaidatu eta, halan eretxi ezker, bozkatzea:

Jatorrizko ekimena: Ahozko erantzun-eskea
Osokoan ([11/E/2021/0000125SE](#))

Egilea: Rahona Garay, Iker (EHB)

Gaia: 'Euskadi Next, Programa Vasco de Recuperación y Resiliencia 2021-2026' egitasmoa

Dokumentu nagusia: ([11/E/2021/0000125SE](#))

Espedientea: ([11/B/25/0002008](#))

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Señor Rahona Garay, tiene la palabra.

El Sr. **RAHONA GARAY** jaunak: Muchas gracias, señora Presidenta. Buenos días a todos/as.

Orain dala gitxi, urtarril honetako lehenengo astean, hain zuzen be, Eusko Jaurlaritzeak 2021-2026ko Euskadi NEXT Berreskurapenaren eta Erresilientziaren Euskal Programea aurkezten eban, eta, bertan, Bizkaiak bultzatutako eta Europak finantzauko dauzan era bateko eta besteko proiektuak be agertzen ziran. Egia esan, horri jagokonez, itaun bat edo beste sortu jaku programearen ondorioz, eta batzuk beste ekimen batzuen bidez egin doguz. Oraingoan, barriz, Bizkaiko ahaldun nagusiari, Rementeria jaunari, itanduko deusagu zuzenean, honako honexeri buruz: zer prozedura eta zer eragilegaz batzartu dan Bizkaiko Foru Aldundia, programa horretan agertzen diran proiektuak aukeratzeko.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señor Rahona Garay. En el turno de réplica, señor Diputado General, portavoz de la Diputación, tiene la palabra.

El Sr. **REMENTERIA MAIZ** jaunak: Muchas gracias, señora Presidenta, de nuevo. Mire, señor Rahona, lo que yo siento es una cosa y está sucediendo aquí. Yo a las mismas o iguales preguntas, les doy la misma respuesta, y, recientemente, también hablé sobre esto. Afortunadamente, y lo dije, nosotros/as respecto a los fondos europeos no hemos tenido que inventarnos nada nuevo. Además, afortunadamente. Los proyectos presentados a los fondos europeos son, en cierta medida, los proyectos que previamente habíamos trabajado, estudiado y planteado para esta legislatura. Disponen del listado, ya que se remitió a las Juntas Generales. El Plan de Legislatura se compone de los compromisos y retos que hemos compartido con la sociedad de Bizkaia estos últimos años. Eso es lo que compone ese Plan de Legislatura.

Ese Plan de Legislatura es fruto del gran apoyo de la ciudadanía de Bizkaia.

Son fruto del apoyo brindado a los proyectos con los que contamos dos partidos políticos, a un programa de transformación o transición y mejora y a una forma de gestionar concreta.

Nuestros programas, proyectos de transformación o de transición ya estaban en marcha. Ya ven cuáles son esos proyectos, y lo que hemos visto en esta pandemia es la necesidad de esos proyectos en general, en la sociedad. A otras administraciones también se

les ha informado que era algo necesario, y, como había que adelantar los proyectos en el tiempo, se ha comunicado que debían adelantarse.

Para ello, el valor de los fondos europeos es imprescindible para nosotros/as, y ahí se fundamentan nuestros proyectos. En la iniciativa política y en la confianza de la sociedad, en ambas, puesto que ambas son muy importantes.

¿Qué hacemos nosotros/as? Escuchar y proponer como institución, como administración. Proponer y escuchar de nuevo, y con los distintos representantes del territorio, con todos. Sin embargo, no ahora, no hace unos meses. Lo venimos haciendo desde el principio. Con los/as alcaldes/as, por ejemplo. Hemos hablado con los/as alcaldes/as de todos los colores, incluso yo mismo. Acudiendo a los municipios, y eso lo saben ustedes también. Últimamente, también lo hemos hecho cuando ha sido posible, durante el verano. Hemos visitado las empresas. Hemos estado con la dirección y el personal de las empresas, con las organizaciones, con los/as alcaldes/as. Iniciativas sociales, económicas, culturales, de ocio, deportivas... Sin embargo, también hemos escuchado a la ciudadanía. Junto con la ciudadanía, hemos realizado sesiones de rendición de cuentas, e incluso he participado yo personalmente. De ahí, obtenemos información. Sabemos qué es lo que estamos buscando, qué tipo de transición debemos realizar, qué es lo que debemos dejar a las próximas generaciones. Todo esto es una iniciativa de eso. Esa es la propuesta, como he dicho, y escuchar de nuevo, para plantear propuestas.

Por último y para terminar, los proyectos que presentamos en Europa son los proyectos de la legislatura. No hemos inventado nada. Son proyectos comprometidos con la sociedad de Bizkaia y proyectos ratificados por la sociedad.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Diputado General. En el turno de réplica, señor Rahona Garay, tiene la palabra.

El Sr. **RAHONA GARAY** jaunak: Muchas gracias, de nuevo.

Lehenengo eta behin, zer esanik ez, eskerrik asko Bizkaiko ahaldun nagusiari emondako azalpenakaitik eta informazioagaitik.

Dana dala, egia be bada, eta ez dot ukatuko, zehatzagoa izango zinalakoan nengoana. Erantzunean, orokortasunak eskaini deustazuz, eta ez dakit lar garatzeko aukerarik eukiko dodan, baina, tira, niretzat garrantzitsuak diran gai batzuk itxi gura neukez mahai ganean.

Lehenengo eta behin, bat gatoz azterketearen muneagaz, esan barik dodalako programearen erabilgarritasuna eta preminea justifiketan dauzana. Datu garrantzitsuei aurre egin behar deutsegu, baina bai, egia da, Rementeria jauna, horri jagokonez ez deusudana ukatuko geure artean aldeak daukaguzala uste dodana eta ñabardura handiak dagozana. Izan be, barbarako, zuok lehen Eusko Jaurlaritzatik esaten zenduen COVID-19aren ondorioz sortutako krisia hartuko zenduela Euskadi barriro asmetako aukera moduan. Hain zuzen be, horixe bera da gaur jorratzen gagozan gaiaren funtsa, funts europar horreek, erredundantea izan arren, erabiltea Euskadik arlo sozioekonomikoan eta ingurumen-arloan behar dauzan eraldaketak azkartzeko biztugarri moduan. Guretzat, honako hauxe da gai nagusia: pandemia honek egiturazko arazoak azaleratu dauz, eta agirian itxi dau gaur eguneko eredu sozioekonomiko eta produktiboa ez doana ondo, agortuta dagoana. Horrexegaitik uste genduan oso garrantzitsua zala, eta, hain zuzen be, zeuok be esan dozuena aitatur, programa hau garrantzitsua dala Euskadi barriro asmetako. Hain gauza ahaltzua danez eta hainbesteko zeresana daukanez, tira, ez deustazu

ukatuko nire eretxiz eztabaidea askoz be gehiago edegi beharko zana eta alderdi politiko bakar biren sigletatik harago joan beharko zana, nahiz eta autonomia-mailako zein foru-mailako gobernuak euren ardurapean egon.

Guk herrialde moduan edegi gura genduan eztabaidea, eta herriari zuzenean emon gura geuntsan jakitera, instituzinoak eta eragile politiko, sozial eta ekonomiko nagusiak kontuan hartuta, ezelako zalantza barik. Hori ezinezkoa izan da, zoritxarrez. Ez da EH Bilduren eretxi bakar eta eskusiboa, oposizionoko talde guztiena baino. Egin deusudan eta erantzun ez deustazun galdereari jagokonez, uste dot zuk berbaz berba esan dozula zuk benetan garatu dozun lana honako honexetan oinarritu dala, batez be: herriari entzutea eta proposamenak egitea, zure eretxiz herriari ahotsa emoten eutsienak eta herritar guztientzat emonkorrenak zein onenak ziranak kontuan hartuta. Edozelan be, Eusko Jaurlaritzan sortu zan Sailarteko Batzordean, beste administrazino batzukaz eta beste eragile zein sektore batzukaz zuzenean berba egiteko moduari, ereduari buruz berba egiten eben. Nire ustetan, beste era bateko tratua eta errespetua euki beharko zenduen, gobernuako kideak izan ez arren, herrialdearen parte diralako eta zer eskaini ugari eta zer esan ugari daukielako, Rementeria jauna.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Rahona Garay. En el turno de réplica, señor Diputado General, tiene la palabra.

El Sr. **REMENTERIA MAIZ** jaunak: Muchas gracias, de nuevo, señora Presidenta.

Mire, señor Rahona, gu Bizkaiko Foru Aldundia gara, ez gara Eusko Jaurlaritzea. Uste dot hau behin eta barriro argitu beharra dagoala. Bizkaiko Foru Aldundia gara. Zuok Aldundi moduan bultzatu doguzan proiektuen zerrendea daukazue, eta funtsezko 5 ardatz honeetan dagoz oinarrituta: personen arretarako gizarte eta osasun arloko ereduaren iragaitzea, era bateko eta besteko proiektuen bidez; iragaitza digitala; mobikortasuneko iragaitzea; iragaitza energetikoa; eta ingurumenaren zainketea zein bizi-kalidatea. Zeuok daukazue. Horreetek dira gu lehenagotik lantzen ibili garan proiektuak. Gogorarazo egin deusut, eta fondo horreetara aurkeztu doguz, ahal dala guzti-guztiak finantzau daiezan, finantzau egingo dirala esan dozu zuk, holan izango al da! Next Generation Euskadin agertzen diran guztiak finantzauko balira!, baina, gure kasuan, honeetxek, batez be. Agirikoa danez, gu geu Euskadin gagoz, eta bialtzen dan guztiak eta proiektu guztiakaz egiten dan guztiak be eragina eukiko dau Bizkaian, lurraldean, baita udalerrietan be. Edozelan be, ez gabiliz iraultzeari buruz berba egiten, hau bilakaerea dalako. Oraindokarren jorratzen gengoan proiektuak aurkeztu doguz. Oraindokarren be, lantzen gagoz, eta uste dogu garrantzitsuak dirala iragaitza horreei aurre egiteko. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señor Diputado General. Punto noveno del Orden del Día.

El Sr. **SECRETARIO SEGUNDO / BIGARREN IDAZKARI** jaunak:

9.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Pregunta oral en pleno
([R.E.11/E/2021/0000130](https://www.euzkadi.eus/legislacion/legislacion-ordinaria/legislacion-ordinaria-2021/legislacion-ordinaria-2021-0000130))

9.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan eretxi ezker, bozkatzea:

Jatorrizko ekimena: Ahozko erantzun-eskea
Osokoa ([11/E/2021/0000130SE](https://www.euzkadi.eus/legislacion/legislacion-ordinaria/legislacion-ordinaria-2021/legislacion-ordinaria-2021-0000130SE))

Autor: Urkaregi Etxepare, Arantza (EHB)
Asunto: Desarrollo de la Norma Foral 5/2018, de Conflicto de Intereses e Incompatibilidades.
Documento **Principal:**
[\(R.E.11/E/2021/0000130\)](#)
Expediente: [\(11/B/25/0002010\)](#)

Egilea: Urkaregi Etxepare, Arantza (EHB)
Gaia: Interes-gatazkei eta Bateriaezintasunei buruzko 5/2018 Foru Arauaren garapena
Dokumentu nagusia: [\(11/E/2021/0000130SE\)](#)
Espedientea: [\(11/B/25/0002010\)](#)

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Señora Urkaregi Etxepare, tiene la palabra.

La Sra. **URKAREGI ETXEPARE** andreak: Muchas gracias, señora Presidenta.

Han transcurrido dos años desde la entrada en vigor de la Norma Foral de Conflictos de Interés e Incompatibilidades, y su artículo 8 es del siguiente tenor literal: “En un plazo de doce meses tras la entrada en vigor de la Norma Foral, se elaborarán las guías de conducta”. Ese artículo 8 se incorporó en la Norma Foral por medio de una enmienda presentada por el PNV y el PSOE, donde decían que se contribuyera a la materialización de los principios éticos y de buen gobierno establecidos en el mismo. Sin embargo, esas guías de conducta no se han elaborado, o no se han dado a conocer, al menos. Por ello, preguntamos lo siguiente a la señora Ibone Bengoetxea Otaolea, Diputada de Administración Pública y Relaciones Institucionales: transcurridos dos años, ¿cuál ha sido la razón para no elaborar las guías de conducta y para cuándo se elaborarán?

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señora Urkaregi Etxepare. En el turno de réplica, señora Bengoetxea Otaolea, portavoz de la Diputación, tiene la palabra.

La Sra. **BENGOETXEA OTAOLEA** andreak: En primer lugar, muchas gracias, señora Urkaregi, por su interés, así como por el seguimiento de los temas. Sinceramente, muchas gracias.

Lo ha dicho bien, respecto al listado de instrumentos para la materialización de los principios, el artículo 8 de la Norma Foral 5/2018 dice que las guías de conducta se elaborarán en el plazo de 12 meses tras la entrada en vigor de la Norma Foral.

No lo voy a utilizar como excusa, pero sí, vamos un año tarde, y voy a procurar darle las explicaciones que me solicita al respecto.

Conforme a lo dispuesto en el artículo 29.3 j), corresponden al Órgano de Garantía el resto de competencias que le son atribuidas por medio de normas forales, reglamentos y resoluciones de la DFB.

El Órgano de Garantía de conflictos de interés e incompatibilidades se rige por el Decreto Foral 14/2020 de 18 de febrero de la Diputación Foral de Bizkaia, que establece en la disposición adicional única que el Órgano de Garantía será el encargado de elaborar las guías de conducta.

Por medio de una resolución foral adoptada por parte de la DFB, se nombraron los/as miembros del Órgano de Garantía de conflictos de interés e incompatibilidades.

El Órgano de Garantía se constituyó formalmente en la reunión celebrada en el mes de octubre de 2020, donde, entre otras cosas, se tomó la decisión relativa a las guías de conducta de cargos públicos forales, mostrando todos/as los/as miembros su conformidad. Asimismo, se decidió aprobar la elaboración de las guías de conducta de cargos públicos forales e iniciar su elaboración. Por tanto, el procedimiento de elaboración de las guías va con retraso, sí, pero está en marcha.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señora Bengoetxea Otaolea. En el turno de réplica, señora Urkaregi Etxepare, tiene la palabra.

La Sra. **URKAREGI ETXEPARE** andreak: Muchas gracias a Ibone Bengoetxea, por sus explicaciones.

Ha reconocido que vamos con retraso, y yo creo que, en mi opinión, con demasiado retraso. Con demasiado retraso, porque creo que no solo es demasiado tarde para la elaboración de las guías de conducta, sino que creo que es demasiado tarde de cara a todo el proceso, el Órgano de Garantía se ha realizado más tarde del plazo establecido, y, si elabora las guías de conducta, va a suponer un paso adelante.

Lo sabe y recordará que, cuando se debatió la Norma Foral, EH Bildu mostró un gran interés y que subrayó la necesidad de un código ético, esto es, los principios éticos y principios de buen gobierno establecidos, pero, en nuestra opinión, algo más, debíamos ir más allá de los titulares, por lo que planteamos recoger en un código lo que era el buen gobierno y la ética e incorporarlo en la Norma Foral. Lo cual no se aprobó, y se plantearon las guías de conducta. No vamos a entrar en qué era lo mejor, me da igual, pero yo creo que resulta imprescindible disponer de instrumentos para poder elaborar realmente esos principios éticos. Lo que realmente planteamos, y, cuando se debatió, yo, al menos, leí mucho al respecto, existen dos planteamientos distintos: sancionadores y preventivos. Nosotros/as tenemos muy claro que lo que se debe llevar a cabo aquí es una medida preventiva. Por eso nos parece importante disponer de esas guías de conducta. Para la prevención de conductas inadecuadas. Debo decir que cuando se decía “zuzenketan euren eginkizunak garatzean kargudun publikoen jarduerara artez, garden, inparzial eta arduratsua bermatzen lagundu beharra egoala eta, horretarako, zehaztutako printzipioak bete behar zirala”. Nosotros/as compartimos ese objetivo, y creemos que debe llevarse a cabo lo antes posible.

Debo decir que la sociedad está pidiendo que la conducta de los cargos públicos sea correcta. Creo que esto ya se había presentado previamente, pero, sin lugar a dudas, respecto a la vacunación que estamos viviendo, creo que está totalmente relacionado con la prevención de ese tipo de actitud. Por eso insistimos en ello. Se deben elaborar lo antes posible, se debe adquirir un compromiso inmediatamente, para realmente llevar a la práctica los códigos éticos. Creo que eso es lo que pide la gente y que no nos podemos demorar más en su aprobación. Creemos que será un avance, aunque nos gustaría que ese avance fuera mayor. Ya sabe que en su momento también planteamos el desarrollo de un sistema de corrección institucional. Creemos que va más allá, pero, al menos, disponer de las guías de conducta lo antes posible para poder avanzar y prevenir las conductas inadecuadas.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señora Urkaregi Etxepare. En el turno de réplica, señora Bengoetxea Otaolea, tiene la palabra.

La Sra. **BENGOETXE OTAOLEA** andreak: Urkaregi andrea, gaien inguruan egiten dozun jarraipena eskertu deusut. Horrezaz ganera, zorrotasuna be eskertzen deusut, nahiz eta batzuetan ahaztu egiten jatzun hauteskunde-sasoian egon garala, pandemia bizi izan dogula eta hau idatzi behar dabenen ahaleginak be beste zeregin batzuetan ibili dirala. Ganera, uste dogu zintzoagoa dala Berme Organuak idaztea gobernuak berak idaztea baino. Dana dala, zorrotasuna eskertzen deusut, hobe egiten gaitualako.

Ez neuke ezelako zalantzarik geratzea gura.

4. artikuluaaren arabera, Gobernu honetako goi-kargudunok derrigorrean, eta ezin eitekean beste era batera izan, bete behar doguz Foru Arauaren 5., 6. eta 7. artikuluetan zehaztutako printzipio guztiak, baita 1/2014 Euskal Legean zehaztutakoak be. Halanda ze, gidarik egon ez arren, ezpabere, argi geratu ez bada, ezinbestean bete behar doguz. Hori dala eta, gida bera printzipio horreek gauzatzeko tresna, laguntza moduan eratu arte, gidarik ez badaukagu be, ez dau adierazo gura horreek beteteko betebeharrari uko egiten deusagunik edo zuok beteteko eskatu ezin deuskuzuenik.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señora Bengoetxea Otaolea. Punto décimo del Orden del Día.

El Sr. **SECRETARIO SEGUNDO / BIGARREN IDAZKARI** jaunak:

10.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Pregunta oral en pleno ([R.E.11/E/2021/0000137](#))

Autor: Urkaregi Etxepare, Arantza (EHB)

Asunto: La asunción de la competencia sobre diversos impuestos.

Documento

([R.E.11/E/2021/0000137](#))

Expediente: ([11/B/25/0002013](#))

Principal:

10.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan eretxi ezker, bozkatzea:

Jatorrizko ekimena: Ahozko erantzun-eskea Osokoan ([11/E/2021/0000137SE](#))

Egilea: Urkaregi Etxepare, Arantza (EHB)

Gaia: Hainbat zergaren eskumena gure gain hartzea

Dokumentu nagusia: ([11/E/2021/0000137SE](#))

Espediente: ([11/B/25/0002013](#))

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Señora Urkaregi Etxepare, tiene la palabra.

La Sra. **URKAREGI ETXEPARE** andreak: Muchas gracias, señora Presidenta. Buenos días, de nuevo.

El día 16 han entrado en vigor las leyes que rigen la tasa Google y la tasa Tobin. Decir que en esas dos leyes se recoge que la Comisión Mixta del Concierto Económico se debía reunir en 3 meses, pero no se ha reunido. En cualquier caso, esperamos que se reúna, y, por ello, preguntamos al señor José María Iruarizaga Artaraz, Diputado Foral de Hacienda y

Finanzas, si cuando se reúna la Comisión Mixta van a solicitar que, para la adaptación del Concierto Económico, asumamos las competencias en materia de estos nuevos tributos y los impuestos que aún dependen del Estado.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora, Urkaregi Etxepare. En el turno de réplica, señor Iruarrizaga Artaraz, tiene la palabra.

El Sr. **IRUARRIZAGA ARTARAZ** jaunak: Muchas gracias, señora Presidenta. Buenos días a todos/as.

Señora Urkaregi, agirikoa dala uste dodanez, zure itaunaren erantzuna baiezkoa da erabat. Bizkaiko Aldundian, beti euki gura dogu itunpeko zergen arloko eskumen-maila handiena, bai zergak ezarteko eginkizunetan, baita arau-gaitasunaren eginkizunean be. Zure galderan adierazoten danez, zerga barri biei buruzko arauketa estatalaren arabera, Kontzertu Ekonomikoko Batzorde Mistoak hiru hileko epean, aldizkarian argitara emon zanetik iraungita dagoan arren, hartu behar dau Kontzertu Ekonomikoa zerga barrietara egokitzeko erabagia.

Zerga biak Autortzeko Legearen bidez inponidutako betebeharrak hori Kontzertu Ekonomikoaren bigarren xedapen gehigarrian aurreikusitakoaren ondorioa da. 1981. urtekoa da, hain zuzen be, eta, 2. idatz-zatian adierazoten danez, besteak beste, zerga edo konturako ordainketa barriak sortuko balira, administrazio biek alkarregaz adostuko dabe (holantxe adierazoten da, "alkarregaz adostu") Kontzertu Ekonomikoaren kasuan kasuko egokitzapena, eta itun barriaren ondorio ekonomikoak zein diran zehaztu beharko dabe. Irudikatu daikezunez, zerga barrien itunaren inguruko adostasuna lortzea nahikoa zeregin gatza da. Lehenengo eta behin, topau eta adostu egin behar da zein dan dirua batzeko eskumena era errazionalen eta zentzunez esleitzen dauan lotunea, kasuan kasuko zergako zerga-egitatea kontuan hartuta (kasu honetan, zerga bi horreek dira). Horrezaz ganera, foru-erakundeok geure gain hartuko dogun arau-gaitasunaren maileta adostu behar da. Azkenik, itun barriaren ondorio finantzarioak zehaztu behar dira, kupoak zelako eragina daukan, kontzertuko oreka finantzarioari eutsi ahal izateko. Uneotan, prozesu horretan gagoz murgilduta, eta euskal zein estaduko instituzinoetako ordezkari guztiok gai horreei buruz gabiliz eztabaidatzen. Dana dala, lehen aitatu dodazan xedapen horreek inponidutako epea bete bada be, oraindakarren ez da alderdi bien gustuko akordurik lortu. Horretan segiduten dogu, eta, zerga barri bi horreen itunean, ahal danik eta gaitasun handiena eskatzen segiduko dogu geure instituzinoentzat.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señor Iruarrizaga Artaraz. En el turno de réplica, señora Urkaregi Etxepare, tiene la palabra.

La Sra. **URKAREGI ETXEPARE** andreak: Muchas gracias, señora Presidenta.

Al principio, ha dicho que sí. Entiendo que sí a solicitar la competencia íntegra. Bigarren zatian, ahal danik eta gaitasun handiena esan dozu, eta gauza desbardin bi dirala uste dot. He planteado una pregunta, exactamente, planteé una pregunta por escrito, donde ustedes dijeron que sí, que estaba negociando los puntos, puntos de conexión, pero no había ninguna posición política. Debo decir que, al menos, ni por parte del señor Azpiazu ni por

parte de la Diputación se ha realizado ninguna declaración para manifestar nuestra intención de solicitar la competencia en materia de estos nuevos tributos, de las tasas Google y Tobin. No solo se trata de esos. Esos los he planteado ahora, porque son nuevos. Ha habido otra serie de novedades, también se han planteado algunos tributos nuevos, y, en esos casos, como por ejemplo en el impuesto sobre gases fluorados de efecto invernadero, que debatimos recientemente, así como en otros, en ese no se ha planteado la competencia.

Cada día, hay más impuestos que dependen del Estado. Tenemos la competencia para su gestión y recaudación, pero no para determinar en qué condiciones y cómo y qué tipos se van a cobrar en esos impuestos. Lo que nosotros/as estamos pidiendo, exactamente, es que tanto estos impuestos, y si se empieza a debatir al respecto plantearlo en la Comisión Mixta, como todos los impuestos sean de nuestra competencia. Que avancemos en la soberanía fiscal. Se habla mucho del Concerto Económico, que es un instrumento muy útil, y, de alguna manera, se dice que supone la garantía de la bilateralidad con el Estado. Se debe decir que es un instrumento importante, es cierto, pero creemos que se debe adaptar, para avanzar hacia la soberanía.

La realidad es que cada vez tenemos menos competencias, la bilateralidad está muy, muy limitada. Yo no me atrevería a decir que en eso consiste la bilateralidad. En definitiva, ni siquiera hemos sido capaces de convocar la Comisión Mixta en ese plazo de tres meses. Por tanto, es bastante limitada. Si se reúne, en nuestra opinión, lo que debemos avanzar es que nosotros/as queremos tener la competencia para regular esos impuestos y que, a mi entender, esa debe ser la reivindicación de todos/as los/as representantes de la CAE, al menos. Si no, no podremos hablar de bilateralidad, puesto que aún no podemos regular todos los impuestos, y, cuando surgen nuevos impuestos, no logramos esa competencia, o, al menos, no la hemos logrado hasta ahora.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora Urkaregi Etxepare. En el turno de réplica, señor Iruarrizaga Artaraz, portavoz de la Diputación, tiene la palabra.

El Sr. **IRUARRIZAGA ARTARAZ** jaunak: Muchas gracias.

Hara, Urkaregi andrea, zergen inguruko negoziaketa guztiak, Kontzertu Ekonomikoa onartu zanetik, eta 1981. urtea daukat berbabide, hau da, orain dala uste asko, Kontzertu Ekonomikoan adierazoten danez, administrazioen programak izan behar dira, eta alkarregaz adostu behar dira. Guztieta dago eztabaida hori, eta ahal danik eta arau-gaitasun handiena eta ahal danik eta aterate-maila handiena lortu beharra dago eta Kontzertuan zer eragin daukiezan ikusi. Hori lortzeko, alkarregaz adostu beharra dago, eta holantxe egiten dogu 1981. urtetik. Horixe da bidea, eta, jakina, euskal administrazio guztiok administrazioaren beste aldeari eskatzen gabilz zergetan ahal danik eta arau-gaitasun handiena eta aterate-maila handiena eukiteko. Dana dala, alkarregaz adostu beharra dago, eta, ulertuko dozunez, beste aldeak bere jarrera dauka. Alkarregaz adosten dogunean eta lortzen dogunean, berbatu egingo da eta Kontzertu Ekonomikora eroango da, lege batean adierazoko da, Kontzertu Ekonomikoa aldatuko da Estaduan eta horixe da egoera. Bai, jakina, eskatu egiten dogu, baina gauza bat gura doguna da; eta beste gauza bat, egin daikeguna.

Eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Iruarrizaga Artaraz. Una vez agotado el Orden del Día, se levanta esta Sesión Plenaria.

Un buen día a todos/as.

Batzarra 12:40an amaitu da.

Se levanta la sesión a las 12:40 horas.

